

VALDĪBAI – GADS.

Uz jautājumiem par valsti aktuālo atbild Ministru prezidents **Krišjānis Kariņš**.

→ 6.-7. lpp.

VECĀKIEM.

Kā mazulim attīstīt loģisko domāšanu? Stāsta Kuldīgas bērnudārza Ābelīte skolotājas, pieredzē dalās trīs bērnu māmiņa.

→ 8. lpp.

SAVĀ ARODĀ.

„Man ir sajūta, ka es esmu radīts uz kalēja laktas,” teic Dailonis Jakobovskis.

→ 5. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,80 eiro

Nr. 14
(11 545)

Otrdiena, 2020. gada 18. februāris

Krietns absolventu birums

Latvijas Universitātes absolventes Egija Pušpуре un Evita Pērkone-Kimbore ieguvušas profesionālā bakalaura grādu kā pirmsskolas un sākumskolas skolotājas un absolventu cepurei ar pilnām tiesībām pārmet pušķi uz kreiso pusi.

Latvijas Universitātes (LU) Kuldīgas un Ventspils filiāles izlaidumā diplomu par maģistra un bakalaura grādu un profesionālo kvalifikāciju saņēmuši 95 absolventi.

Kuldīgas filiāle ar 400 studējošajiem ir otra lielākā aiz Cēsīm, tā piedāvā 13 programmas. Šajā izlaidumā diplomu saņēma pirmsskolas un sākumskolas skolotāji, sākumskolas pedagogi ar tiesībām mācīt vienu priekšmetu pamatskolā, pirmsskolas pedagogi, krievu valodas skolotāji 1.–12. klasē, uzņēmumu un iestāžu vadītāji, uzņēmējdarbības speciālisti, personāla speciālisti, tirgzinību un tirdzniecības speciālisti, kā arī maģistra programmas *Skolotājs logopēds* beidzēji.

17 absolventu studējuši Ventspilī. Šai filiālei tas bijis pēdējais izlaidums, stāsta Kuldīgas filiāles vadītāja Ruta Karloviča. To likvidē tāpēc, ka audzēkņu bijis maz. 2., 3. un 4. kursa studenti, kuri tur mācības iesākuši, tās turpinās Kuldīgā.

Nākamgad mainīsies te piedāvāto programmu skaits. „Pārejām uz jauno izglītības sistēmu, tādēļ notiek visu programmu pārakreditācija, veidojas citi modeļi, mainās saturs, augstskolu sadarbība. Martā būs atvērto durvju dienas, un ar nākamo gadu plānojam uzņemt ap 150 studentiem,” skaidro R.Karloviča.

Ap 40% filiāles studentu ir no Kuldīgas novada, daudzi ierodas no Saldus, Talsiem un Ventspils un vēl tālākām vietām, lai studētu programmās *Sociālais darbs* un *Sporta treneris*, ko daudzviet augstskolas nepiedāvā. Pieprasītākās specialitātes gadiem nemainīgi esot pirmsskolas un sākumskolas pedagogi, pēdējā laikā arī sociālais darbs un sporta treneris.

Mācībspēki pamatā tie paši, kuri LU strādā klātienē, bet no vietējiem skolotājiem Laila Zudāne māca informātiku, Vija Pētersone – angļu valodu, R.Karloviča – zinātnisko metodoloģiju.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

ŠAJĀ NUMURĀ VĒL:

- 3. lpp.** Var piederēt arī gaiss virs īpašuma.
- 9. lpp.** Filmiņa par Padures spokiem.
- 11. lpp.** Dažādi konkursi vaļaspriekam.
- 14. lpp.** Mājdzīvnieks. Kāpēc ne žurciņa?

KONKURENCE.

Kad valsts un pašvaldība konkurē ar privāto biznesu. Dažādi viedokļi.

→ 2., 10. lpp.

Piektdien, 21. februārī:

- Roberts Herberts un Raimonds Ūdris no SIA *Platte*.
- Personība: Dace Cine.
- Sieviete Zemessardzē – Zane Mežvilka.
- Zelta kāzas nosvin Ļeonovu pāris.
- Ko dara riteņbraucējs Oļegs Meļehs.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Pēc Pasaules radio dienas

Daiga Bitiniece

Dienu pirms skaļumu un spožumu mīlošās Valentīndienas bija Pasaules radio diena. Tā pagāja klusāk – to pamanīja paši radio cilvēki, viens otru sveikdami, un droši vien cītīgākie klausītāji.

Šī diena 13. februārī tiek atzīmēta kopš 2012. gada, jo gadu iepriekš pēc UNESCO dalībvalstu iniciatīvas tā iekļauta starptautisko svinamo dienu kalendārā. Tāds datums izvēlēts tāpēc, ka 1946. gada 13. februārī dibināts Apvienoto Nāciju radio. UNESCO to uzsver kā piemērotāko platformu vārda brīvības izpausmēm, savstarpējās cieņas un daudz kultūru izpratnes veicināšanai. Arī jauno tehnoloģiju laikmetā radio ir visplašāk pieejamais medijis, īpaša nozīme tam var būt ārkārtas situācijās.

„Vietnes www.lsm.lv arhīvs, manuprāt, ir viens no uzticamākajiem ziņu avotiem Latvijā.”

Ko mums, klausītājiem, nozīmē radio? Vai maz to vairs tā apzināti klausāties? Vieniem tā ir fona informācija, piemēram, frizētavās, otriem – ceļa tīrīšanas palīgs, kad vienlaikus ar mūziku var arī jaunumus izdzirdēt. Ir tādi ļaudis, kuriem mājās radio skan visu dienu un, kā sacīja kāda mana radniece krietnos gados, tā esot visciešākā saikne ar ārpusi. Konkrēti viņai tas ir *Latvijas Radio 1*. Tie, kuri to klausās, droši vien pamanījuši, ka programma ir daudzveidīga, analītiska un interesanta, un, manuprāt, kolēģu sagatavotā un pa-

sniegtā informācija ir tiešām vispusīga, aktuāla. Radio ir viens no senākajiem medijiem, un to nav spējuši izkonkurēt ne video, ne seriāli, ne televīzija. Tieši otrādi. Dažādu mūzikas un skaņas straumēšanas pakalpojumu attīstības laikā informācijas uzņemšana audioformātā ir pieaugusi. Ar vai bez ausiņām. Radio, kas tāpat kā citi tradicionālie mediji bija satraukušies par nākotni, jo tos mazāk izmanto interneta dēļ, mūsdienā paradumiem ir pielāgojies vislabāk. Un iznāk, ka tieši internets ir tas, kas dod iespēju kādu raidījumu, ko vēlamies, noklausīties sev izdevīgā laikā.

Tiesa, radiostaciju ir tik daudz, ka visas pat uzskaitīt būtu pagrūti, – bez Latvijas Radio ar sešām programmām arī *Radio SWH*, *Star FM Latvia*, *European Hit Radio*, *Radio Baltkom*, *Radio Skonto*, *Kurzemes Radio*, *Radio Rēzekne 105,1*, *Radio Tev*, *Rietumu radio*, Latvijas Kristīgais radio utt. Un vai zinājāt, ka vietnē visiradio.lv apkopoti populārākie Latvijas tiešsaistes radio, kas tiek translēti FM frekvencēs? Un tos pavisam ērti var klausīties datorā vai telefonā. Es pati diezgan bieži izmantoju www.lsm.lv arhīvu, kas, manuprāt, ir viens no uzticamākajiem ziņu avotiem Latvijā, kurā saplūst abu sabiedrisko mediju – Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas – veidotie materiāli. Un gribas cerēt, ka līdz ar pārmaiņām Nacionālajā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē un ar vadošo politiķu pagaidām gan vēl tikai vārdos pausto atbalstu sabiedriskie mediji tiks stiprināti.

TRĪS PAR VIENU

Kurās jomās pašvaldības sniedz pakalpojumus, radot uzņēmējdarbībai negodīgu konkurenci? Kā to vērtējat?

Var vērsties pret darbību, bet ne likvidēt

1. Zane Gorškova, Konkurences padomes pārstāve:
– No privātajiem pakalpojumu sniedzējiem sūdzības pārsvarā ir par nepamatotu publisko personu (valsts un pašvaldību – red.) kapitālsabiedrību komercdarbību. Var minēt tūrismu un viesmīlību, apsardzes, ūdenssaimniecības un atsevišķus veselības pakalpojumus. Grozījumi Konkurences likumā ļauj vērsties pret tām kapitālsabiedrībām, kas konkurenci kavē, ierobežo vai deformē, tomēr tie neparedz likt izbeigt darbību.

Par iespējamu konkurences neitralitātes pārkāpšanu pārsvarā ir sūdzības, ka kapitālsabiedrībām ir nepamatotas priekšrocības: nepamatoti zemas pakalpojumu cenas, kurās, iespējams, netiek ietvertas visas izmaksas vai kas tiek panāktas ar šķērssubsidēšanu.

Daudz ir sūdzību par nepamatoti ierobežojumiem iepirkumos. Primāri ar tām būtu jāvērsas Iepirkumu uzraudzības birojā. Konkurences padome pašreiz vērsas pie pasūtītāja, lai nākotnē šādas prasības iepirkumos novērstu.

Svarīgi, lai pašvaldības un valsts neiesaistās komercdarbībā tajos tirgos, kur nav nepieciešams pakalpojums sniegt, jo privātais uzņēmējs tos jau nodrošina. Pašvaldība un valsts ar komercdarbību var nodarboties tikai trijos gadījumos: lai efektīvi novērstu tirgus nepilnību, radītu stratēģiski svarīgas preces vai pakalpojumus un pārvaldītu īpašumus, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības teritorijas attīstībai vai valsts drošībai. Svarīgi, lai tiek ievērots konkurences neitralitātes princips.

Neuzskata, ka ir negodīgi

2. Artis Roberts, pašvaldības uzņēmumu *Kuldīgas siltumtīkli* un *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* vadītājs:

– Kopumā pašvaldība negodīgu konkurenci neveido. Tā sākusī sniegt tādus pakalpojumus, ko citi nesniedza. Laika gaitā uzņēmēji varbūt ir gatavi kādās jomās darboties. Mēs necenšamies konkurēt. Mūsu lielākie darbi saistīti ar māju apsaimniekošanu. Tajā valda brīva konkurence, jo katrai mājai ir iespēja apsaimniekotāju izvēlēties. Tādēļ neuzskatu, ka radām negodīgu konkurenci. Atkritumu savākšana ir stratēģisks

pakalpojums. Šobrīd saimniecību esam sakārtojuši, un, mūsaprāt, tā nebūtu jāatdod privātajiem. No pašvaldības tas nekādā veidā netiek dotēts – ir tarifs, ko maksā iedzīvotāji. Mums ir būvniecības daļa, kuras lielāko darba apjomu veido īpašumu apsaimniekošana. Izgatavojam arī logus un durvis pasūtījumiem. To mēs kā pašvaldības uzņēmums varētu nedarīt, jo uzņēmēji to var izdarīt. Bet neuzskatu, ka tā ir negodīga konkurence. Tirgū ar savu pakalpojumu esam tāpat kā citi. Uzņēmumā jau bijušas sarunas par to, ka ne būvniecībā, ne galdniecībā pakalpojumus uz-

āru vairs nepiedāvāt. Vien tik, cik vajag māju apsaimniekošanā.

Mums ir arī ielu un ceļu uzturēšana, un to pašvaldība pamazām jau nodod privāto uzņēmējiem, piemēram, izsludina iepirkumus ceļu greiderēšanai. Pieļauju, ka nākotnē visas sadaļas tiks konkurētā. Arī mums nav aizliegts iepirkumā piedalīties. Uzņēmēji mums pārmet, ka biroja telpas iznomājam par zemāku cenu un izīrējam pašvaldības dzīvokļus. Mums ir ilgtermiņa līgumi. Esam izstrādājuši konceptu, kā nomas maksu palielināt, kurā brīdī to izdarīt. Nav tā, ka telpas atdodam par velti.

Netaisnīgu konkurenci izjūt

3. Kaspars Tīrums, SIA *Tik-auto* īpašnieks:

– Jebkurš pašvaldības uzņēmums, kas mēģina kādā nozarē konkurēt ar privātajām firmām, rada negodīgu konkurenci. Cenu kategorija un līdzekļi, kādi tiem ir, izmaksās nekad nevar veidot vienādu rezultātu ar privātu uzņēmumu. Man konkurence radīta būvgružu pārstrādē.

Pēc pašvaldības saistošajiem noteikumiem daudzās pilsētās sadzīves atkritumu apsaimniekošana ir nodota pašvaldības uzņēmumiem pēc regulatora apstiprināta tarifa, bet jautājumi par daudzumu un pakalpojuma kvalitāti ir cita lieta. Būvatkritumiem

pēc likuma ir brīva tirgus apstākļi, un labāk tos var savākt privātfirmas. Nevien valsts uzņēmums nemeklē iespējas otrreizējo, pāršķirotu izejvielu realizācijai brīvā tirgū. Valsts uzņēmumiem nav jātirgojas – tā nav to kompetence.

Kuldīgā katru gadu no novada budžeta *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* tiek iedalīts apmēram eiro dažādiem apsaimniekošanas darbiem – daudzi darbi tiek deleģēti bez konkursa, bez cenu aptaujas. Un pašvaldība pati atpērk dārgu pakalpojumu, mākslīgi uzturot cenu. Kur tad privātajam ir iespēja konkurēt? Cenas pakalpojumiem ir lielas – to skaidri pateica Pelču

un Rumbas pagasta pārvaldes vadītājas, kuras atsakās no dārgā pārvietojamo tualetu pakalpojuma un skatās uz privāto sektoru. Te ir skaidri pateikts, kas ir ar konkurenci.

Privāto sektoram visu laiku jādomā, kā izdzīvot un kaut ko nopelnīt. Tam nav iespēju līdzekļus pārdalīt kādai zaudējumus nesošai nozarei kā valsts vai pašvaldības uzņēmumiem. Cik man zināms, Konkurences padomei un Ekonomikas ministrijai nepatīk pārlika pašvaldības uzņēmumu vēlme brīvā tirgus biznesa novirzienus monopolizēt.

Jolanta Hercenberga

Kurzemnieks

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv.
Žurnālisti: Inguna Spulieniece – 63350565, inguna.spulieniece@kurzemnieks.lv; Daina Tāfelberga – 63350563, daina.tafelberga@gmail.com; Jolanta Hercenberga – 63350568, jolantah99@gmail.com; Alberts Dinters – 63350568, alberts.dinters@kurzemnieks.lv; Lāsma Reimane – 63350568, reimane.lasma@gmail.com; Inta Jansone – 63324881, inta.jansone@kurzemnieks.lv.
Literārā redaktore Dina Poriņa – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv.
Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepina@kurzemnieks.lv; Inese Slūka – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.
Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.
Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusalā” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3148.

FOTOKOMENTĀRS

Šīs dienas labākais pirkums.

Lāsma Reimanes teksts un foto

MANUPRĀT

Smaidīgie dzīvo ilgāk

Pagājušonedēļ par pasaulē vecāko vīrieti pasludināts 112 gadus vecais japānis Čitecu Vatanabe, un viņš atzinis, ka ilgā mūža noslēpums ir spēja nedusmoties un saglabāt smaidu. Mana kolēģe nupat Padures pagastā intervēja Mariju Gaveni, kura pirms divām dienām nosvinējusi 102. dzimšanas dienu. Arī viņa stāstīja, ka uz dzīvi vienmēr skatījusies pozitīvi, kaut gan bijuši dažādi smagi pārbaudījumi. Ne reizi vien dzirdēts, ka laimīgi cilvēki dzīvo ilgāk, jo ir apmierināti ar sevi un dzīvi, lai gan ne vienmēr klājies labi. To daudziem vajadzētu pamācīties, arī man. Reiz izlasīju, ka smaidīgi cilvēki dzīvo septiņus gadus ilgāk nekā citi. Nezinu, vai tā patiešām ir, bet iespējams. Katram jābūt par savu veselību, jāatrodas tajā vietā, kurā viņš jūtas labi, un jādara tas, kas sagādā prieku. Ja tā nav, iespējams, kaut kas jāmaina.

Lāsma Reimane

RUNĀ SPECIĀLISTS

Drīz jāiesniedz ienākumu deklarācija

Kristīne Augstkalne-Jaunbērziņa,
Valsts ieņēmumu dienesta (VID) sa-
biedrisko attiecību speciāliste

○ Kas jāatceras, sākoties gada ienākumu deklarāciju iesniegšanai?

No 1. marta varēs iesniegt deklarāciju par 2019. gadu un atgūt par attaisnotajiem izdevumiem pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli (IIN). Joprojām var iesniegt čekus arī par 2018. un 2017. gadā saņemtajiem pakalpojumiem. Arī 2019. gada attaisnotos izdevumus varēs deklarēt trīs gadus. Savukārt pārmaksāto nodokļu summa kontā ierīpos trīs mēnešos pēc deklarācijas iesniegšanas.

○ Vai taisnība, ka vairāk kļuvis to cilvēku, kuriem ienākumu deklarācija jāsniedz obligāti?

Kopš pērnā gada to cilvēku skaits, kuriem deklarācija jāsniedz obligāti, ir pieaudzis, jo pienākums to darīt ir ne tikai tiem, kuri veic saimniecisko darbību, bet jebkuram, kurš IIN nav samaksājis pilnā apjomā, tāpēc nodoklis jāpiemaksā. Ir vai nav izveidojies tautā sauktais nodokļa parāds, to var uzzināt, gada ienākumu deklarāciju aizpildot elektroniski – VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS). VID rīcībā nav pilnas informācijas par visiem cilvēku ienākumiem un izdevumiem, tāpēc tas ir vienīgais veids, kā to noskaidrot un atbilstoši rīkoties. Piemaksas summu (parādu) var samazināt vai dzēst, pievienojot dokumentus par attaisnotajiem izdevumiem: medicīnas pakalpojumiem, izglītību utt. Piemaksas summu var nomaksāt pa daļām. Ja izveidojusies nodokļa piemaksa, tad ir būtiski ievērot deklarācijas termiņu. Tā jāiesniedz no 1. marta līdz 1. jūnijam, bet, ja gada ienākumi pārsniedz 62 800 eiro, tad no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam.

○ Par kādiem pakalpojumiem var pievienot čekus?

Fiziskās personas, IIN maksātāji, savos attaisnotajos izdevumos var iekļaut maksājuma dokumentus (čekus) par izglītību, ārstniecību, ziedojumiem un dāvinājumiem, bet taksācijas gadā summa nedrīkst pārsniegt 600 eiro. Savukārt valsts atmaksā 20% no čeku vērtības. Tātad, ja iesniedzāt čekus, piemēram, par ārstu apmeklējumiem par 600 eiro, valsts atmaksās 120 eiro. Ja esat iesniedzis čekus par 800 eiro, šogad trīs mēnešos valsts jums atdos 120 eiro (20% no 600), bet nākamgad vēl 40 eiro (20% no atlikušajiem 200). Nedrīkst deklarācijai pievienot čekus par zālēm, jo runa ir tikai par pakalpojumiem: ārstu vizītēm, izmeklējumiem u.tml.

Ja cilvēks nav ienākuma nodokļa maksātājs, piemēram, maksā tikai mikrouzņēmuma nodokli, viņš pats nedrīkst atgūt attaisnotos izdevumus, taču viņa medicīnas čekus vai kvītis par izglītību savai deklarācijai

var pievienot ģimenes locekļi. Savai deklarācijai fiziska persona var pievienot attaisnotos izdevumus par ārstniecību un izglītību par sevi un ģimenes locekļiem, respektīvi, par laulāto, vecākiem, vecvecākiem, bērniem un mazbērniem neatkarīgi no tā, vai viņi ir maksātāja apgādībā. Savukārt izdevumus par ziedojumiem, iemaksām privātajos pensiju fondos vai apdrošināšanas prēmiju maksājumiem fiziska persona kā attaisnotos izdevumus iekļauj tikai savā deklarācijā.

○ Kāpēc izmantot mobilo lietotni Attaisnotie izdevumi?

Bieži ir dzirdēts, ka čeki izballo un kļūst nesalasāmi. To var viegli atrisināt, izmantojot VID mobilo lietotni Attaisnotie izdevumi. Uzreiz pēc ārsta apmeklējuma ar to čekus nofotografē, aizpilda elektronisko veidlapu un nosūta datus uz EDS krātuvi. Kad pienāk laiks iesniegt deklarāciju, čeki jau ir priekšā. Lietotne ir pilnveidota un lielāko daļu datu no čeka jau māc nolasīt automātiski.

○ Kā rīkoties, lai nodokļa piemaksa neveidotos?

2019. gadā likumā Par iedzīvotāju ienākuma nodokli tika ieviesti grozījumi, lai samazinātu IIN piemaksas jau no 2018. gada, tāpēc ikviens pats var parūpēties par to, lai piemaksa neveidotos. Savā algas nodokļa grāmatiņā var atzīmēt un:

- 1) atteikties no VID prognozētā mēneša neapliekamā minimuma;
- 2) izvēlēties 23% IIN likmi 20% vietā;
- 3) nenorādīt nevienam ienākumu gūšanas vietu, bet iesniegt gada ienākumu deklarāciju un tā pārmaksāto nodokli atgūt;
- 4) rakstiski vienoties ar darba devēju, ka algai tiks noteikts tik liels prognozētais neapliekamais minimums, kādu pats vēlaties. Tomēr tas nedrīkst būt lielāks par VID prognozēto mēneša neapliekamo minimumu.

○ Kur atrast informāciju?

Atbildes uz vienkāršiem jautājumiem par deklarāciju vai to, kā iegoties EDS, sniegs virtuālais asistents Toms. To atradīsiet mājaslapas www.vid.gov.lv apakšējā labajā stūrī. Sarežģītus jautājumus var sazināties ar dienestu, izmantojot EDS pogu *Sarakste ar VID*. Zvanot pa konsultatīvo tālruni 67120000, VID iesaka atvērt EDS sistēmu un sarunas laikā operatoram nosaukt tur redzamo kodu. Atļaujot konsultantam apskatīt savus datus, pa telefonu var saņemt individuālu konsultāciju. Prakse rāda, ka tas darbojas.

Liek maksāt par gaisu

Kurzemnieka rīcībā nonākusi kāda prasība – brīdinājums, ko Kuldīgas SIA Vāverīte īpašniece Ludmila Zaharcova nosūtījusi kaimiņos dzīvojošajam Arvidam Ploteram. Tā būtība: tiek prasīts maksāt par kaimiņiem piederošo gaisa telpu.

Brīdinājumā, ko uzņēmums nosūtījis vīrietim, teikts, ka viņš ilgu laiku, vismaz kopš 2014. gada, izmantojis Vāverītei piederošo gaisa telpu, tajā izvietojot sev piederošu satelītantenu. Proti, pieskrūvējis to pie ēkas otrā stāva loga. Nu par tās atrašanos šajā vietā tiek prasīta samaksa – kopumā 640 eiro jeb desmit eiro mēnesī. Prasība tiek pamatota ar Civillikuma 1042.pantu, ka zemes īpašniekam pieder ne vien tās virsma, bet arī gaisa telpa virs tās, kā arī zemes slāņi zem tās un visi izrakteņi, kas tajā atrodas. Tieši uz šo pantu sarunā ar Kurzemnieku atsaucas arī Vāverītes īpašniece, kad viņa tiek sazvānīta. Kā skaidroja L.Zaharcova, gaisa telpai virs viņas īpašuma robežas nav noteiktas un viņai ir visas tiesības ar šādu prasību vērsties pie satelītantenas īpašnieka.

Robežu neesamība tiek pieminēta arī advokāta Andra Grūtupa apkopotajos Latvijas Republikas Civillikuma komentāros. Tajos teikts: „Mūsu likums nepazīst īpašuma tiesībām vertikālās robežas. Tas neatzīst nedz augstuma, nedz dziļuma robežas.” (K.Čakste. *Civiltiesības*, R., 1941., 53.lpp.)

Kā lasāms rakstveida brīdinājumā, ja prasība netiks labprātīgi izpildīta, tiesā tiks iesniegta prasība antenu noņemt piespiedu kārtā, kā arī atlīdzināt gaisa izmantošanu un segt tiesvedības izdevumus.

Kā Kurzemniekam skaidro advokāte Gunta Laizāne, ikviens, kurš uzskata, ka viņa tiesības ir aizskartas, drīkst vērsties tiesā un lūgt notikušo izvērtēt. Viņa neatminas, ka Latvijā kaut reizi būtu bijusi līdzīga tiesvedība. Ja šī lieta nonāktu tiesā, tas, iespējams, būtu precedents un, viņasprāt, būtu interesanti šo procesu pavērot. Arī ilggadējs namu īpašnieku un īrnieku pārstāvis tiesās, Nekustamā īpašuma pārvaldnieku asociācijas vadītājs Vitolds Peipiņš līdzīgas prasības

Nomas maksa tiek prasīta par gaisu, ko virs Vāverītes aizņem kaimiņa izliktā satelītantena.

nevarēja atcerēties, tomēr piekrita, ka uzņēmuma īpašniecei ir visas likumiskās tiesības samaksu par gaisu prasīt. „Jā, šajā gadījumā likums runā par labu prasītājam,” skaidro V.Peipiņš. „Bet tas vēl ir tikai brīdinājums. Antenas īpašniekam es ieteiktu to tomēr pārvietot. Mīļā miera labad.” Par gaisa īres maksu V.Peipiņš piebilst: prasītājam tomēr nāktos papildināt pierādīt, ka viņam piederošās gaisa telpas apgrūtinājums tur tiešām atrodas kopš 2014. gada, pierādīt, vai bijuši noslēgti līgumi vai abu pušu parakstīta vienošanās par gaisa nomas maksu. Šādas nābūru attiecības gan neesot pats labākais piemērs, jo var gadīties, ka brīdinājuma nosūtītājam kādreiz no kaimiņa kaut ko vajadzēs, bet attiecības jau būs sabojātas.

Alberta Dintera teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kādas pārdomas raisa situācija ar Latvijas pilsoni Kristīni Misāni, ko Dānija izdos Dienvidāfrikas Republikai?

Līga Dorba, uzņēmēja: – Gribas viņai palīdzēt. Ja būtu manos spēkos, es to darītu. Šķiet, ka ar likumiem kaut kas nav īsti kārtībā. Mēs nezinām visas nianšes, kāpēc Latvija viņu neapaņēma, kad

Dānija piedāvāja. Zināms, ka vīrs tagad izrādījis arī savas emocijas. Varbūt tā ir sacensība tiesas procesā? Tur nevar saprast, kuram ir un kuram nav taisnība. Bet bērnu emocionālais stāvoklis ļoti cieš.

Inese Sprūde, grāmatvede: – Briesmīgas izjūtas. Mūsu valsts ir tik bezspēcīga, ka nevar savus pilsoņus aizstāvēt. Es likumus nepārzinu tā, lai saprastu, kas bija jādara, bet valsts augstāko amatpersonu rīcībā kaut kā pietrūka. Manā uztverē sava bērna nozagšana nav tāds noziegums, par ko vajadzētu izdot DĀR un tur sodīt. Saprotu, ka citā valstī ir citi likumi, bet mums jāvērtē pēc mūsējiem. Viņas bērniem tas radīs psiholoģiski neatgriezeniskas sekas. Bet es vēl ceru, ka viņai kaut kā izdosies atgriezties Latvijā.

Pēteris Pabērzs, Kuldīgas novada muzeja pētnieks: – Man nav tik daudzpusīgas informācijas, lai izteiktu viedokli. Šķiet, ka vēl ir daudz nezināmā gan no DĀR, gan Dānijas puses.

Ģirts Immers, Padures kultūras organizators: – Balsojumā feisbukā izteica atbalstu tam, lai Kristīne tiktu nosūtīta uz Latviju. Arī sieva to ir izdarījusi. Mani interesē arī tas, kāpēc šī sieviete netika aizturēta Latvijā, kad Interpols bija izsludinājis viņu meklēšanā. Kā viņa varēja aizlidot uz Dāniju? Bet tagad noteikti nedrīkst pieļaut, ka viņu izdod DĀR. Par saviem pilsoņiem jāiestājas, bet mūsu varas iestādes ļoti bremzē. Vai politiķiem ir maza ietekme attiecībā pret citām valstīm?

Valda Roze, pensionāre: – Mūsu latviešu sievietes ir ļoti vieglprātīgas attieksmē pret ārzemju vīriešiem un neizvērtē, kādas sekas var būt. Bet tiesībsargājošajām iestādēm jādomā, kā savas valsts pilsoni aizstāvēt. Līdzko par to zināja, Iekšlietu un Ārlietu ministrijai bija jārikojas, nevis jāsigaida pēdējais spriedums.

Natālija Zavicka, mājsaimniece: – No sirds žēl tās sievietes, jo viņa ir māte, tas ir viņas bērns, viņa par to cīnās. Lai izdodas! Bet svarīgi, ka viņai kā juristei arī bija zināms, kādi sodi DĀR paredzēti par šādu rīcību. Ar to bija jārēķinās. Mēs, sievietes, vairāk ar sirdi jūtam. Viņai tas cilvēks patika. Vai tad viņa domāja, ka kādreiz dzīvē notikumi varētu tā pagriezties?

Jolanta Hercenberga, Alberta Dintera foto

Lūzuši koki

Stiprais vējš naktī uz pirmienu lielus postījumus mūspusē nav nodarījis.

Ēdoles pagastā (trīs reizes) un Skrundas novadā uz Kuldīgas ceļa ugunsdzēsēji glābēji sazāģējuši un no braucamās daļas novākuši vēja nogāztus kokus. Skrundā komunālās saimniecības darbiniekiem nācies novākt Rīgas ielā nolūzušu koku. Kurmāles pagastā, braucot uz Vecvilgāli, alejā nogāzies viens koks, kas ātri novākts. Vārmē viens izgāzts parkā pie estrādes.

Spēcīgais vējš traucē elektroapgādi

Aizvadītajās brīvdienās Latviju sasniedza kārtējā vētra ar nosaukumu Denis. Tā ne vien lauza kokus, bet arī pārrāva elektrolīnijas, bez elektrības atstājot vairākus simtus *Latvenergo* klientu.

Kā vēsta *Sadales tīkla* informācija, naktī no svētdienas uz pirmienu līdz pusnaktij Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā elektrotīkla bojājumi nebija reģistrēti. Savukārt pirmdienas rītā Kuldīgas novadā reģistrēti divi vidējā sprieguma 20 kV (kilovoltu) tīkla bojājumi, kas elektroapgādes pārtraukumu izraisīja 378 klientiem. Lielākajai daļai apgāde pusstundā operatīvi atjaunota, un ap 8.30 traucējumi bija vēl aptuveni 100 klientiem Kuldīgā un pagastos. Vidējā sprieguma elektrotīkla bojājumi novērsti ap 11.15.

Skrundas novadā ap 8.00 reģistrēts viens vidējā sprieguma elektrotīkla bojājums, kas apgādi pārtrauca 342 klientiem. Bojājums novērsts un elektrība atjaunota pēc pāris stundām.

Alsungas novadā pirmdienas rītā reģistrēts viens zemsprieguma tīkla bojājums, kas novērsts ap dienas vidu.

Ap 13.00 elektroapgādes traucējumi Alsungas novadā nav reģistrēti, no Skrundas novada saņemti divi pieteikumi, bet Kuldīgas novadā traucējumi bija vēl 63 klientiem. Precīzs novērsto bojājumu skaits būs zināms tad, kad darbs būs pabeigts.

Alberts Dinters

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Skrundā apkaro kontrabandistus

Stāsta Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa priekšnieks Normunds Aleckis.

No 6. līdz 13. februārim reģistrēti 90 notikumi. 13 gadījumos sāks kriminālprocess. Laidos bojāts kāds auto. Gudeniekos satiksmes negadījumu izraisīja uz braucamās daļas atstāta atkritumu urna – tajā ietriecās auto, cieta divi cilvēki. Kuldīgā nedēļas laikā notikusi gan zādzība veikalā *Maxima*, gan dažādu īpašumu (auto, ēku durvju) bojāšana. Skrundas novadā notikusi zādzība ar iekļūšanu svešā īpašumā, nozagti sadzīves priekšmeti. Skrundā policijas ekipāža devās uz izsaukumu, kad kāds ar varu iekļuva svešā īpašumā. Cits gadījums attiecināms uz citu īpašnieku žoga un apgaismes staba sabojāšanu.

Viena šonedēļ ierosinātā lietvedība ir par izvairīšanos no uzturlīdzekļu maksāšanas. Sabiedriskās kārtības uzraudzībā sarakstīti četri, bet satiksmes uzraudzībā – 52 protokoli, no tiem 23 ir par ātruma pārsniegšanu, viens autopriekšējas pie stūres sēdies alkohola reibumā. Reģistrēti četri ceļu satiksmes negadījumi.

Kā vēsta VP sabiedrisko attiecību nodaļas informācija, 8. februārī Kurzemes reģiona pārvaldes kriminālpolicijas biroja organizētās noziedzības un ekonomikas noziegumu apkarošanas nodaļas darbinieki Skrundas novadā no vairākiem īpašumiem izņēmuši 43 240 cigarešu bez Latvijas akcīzes markām un desmit litru nelegālā alkohola plastmasas pudelēs. Sākts kriminālprocess par alkoholisko dzērienu nelikumīgu uzglabāšanu, ja tā izdarīta ievērojamā apjomā un ja to izdarījusi persona grupa pēc iepriekšējas vienošanās. Uz aizdomu pamata aizturēti divi cilvēki, kuri jau bija nonākuši policijas redzeslokā. Uz izmeklēšanas laiku viņiem noteikts ar brīvības atņemšanu nesaistīts drošības līdzeklis.

Alberts Dinters

Suitu sāgai – Liepājas Kultūras balva

Galveno *Liepājas Kultūras balvu – 2019 saņēmis Liepājas simfoniskais orķestris, kas komponistam Rihardam Dubram bija pasūtījis operu par Kurzemes senatni un to uzvedis.*

R. Dubras opera *Suitu sāga* ir stāsts par Alšvāngas valdniekiem Johanu Ulrihu fon Šverinu un Barbaru Konarsku. Libreto autors ir kādreizējais Alsungas katoļu prāvests Gatis Mārtiņš Bezdelīga.

Kopā piešķirtas desmit balvas izcilām personībām un par spilgtiem

notikumiem, kā arī par jaunām idejām. Šoreiz saņemti 48 pieteikumi mākslā, literatūrā, mūzikā, teātrī un citās nozarēs. Desmit spilgtākie notikumi un personības saņēma mākslinieka Roberta Mežaiņa izgatavotās statuetes. Kultūras balva Liepājā pasniegta devīto gadu.

Jaunā amatā nāk ar idejām

Februāra sākumā par Skrundas novada pašvaldības tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāju apstiprināta Aivita Staņeviča, kurai tas ir izaicinājums, kas paver jaunas iespējas.

Skrundas novada tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta centra jaunā vadītāja Aivita Staņeviča.

Pirms tam 13 gadus Aivita darbojās kā novada sporta organizatore. Pati jutusi, ka pienācis brīdis dzīvot kaut ko mainīt. Sirdī vairāk esot kultūras, nevis sporta cilvēks. Viņai patīkot darboties un priecāties par rezultātu. Vēl viens iemesls ir tas, ka mainās paaudzes. Veco sportistu vietā nākuši jaunieši, kurus dēvē par telefonu bērniem, un vajadzīgs kāds, kurš labāk mācēs viņus ieinteresēt sportošanā.

Jaunajā amatā jau sāksis apjaust, cik daudz darba prasa tas, lai tūrisms un uzņēmējdarbība nāktu par labu iedzīvotājiem. Galvenais – visu izziņāt. Pirmā, kas būtu jāmaina, ir kārtība Skrundas tirgū. Tur notiek gan parastā tirdzniecība sestdienās, gan

ik pa brīdim krāmu tirgus svētdienās. Ir ņemti vērā apmeklētāju un ģimeņu ieteikumi, ka tos varētu apvienot, lai cilvēkiem nav jānāk divas dienas pēc kārtas. Pēc novērojumiem svētdienas Skrundā ir vairāk ģimeniskas.

Darbu plānošanā Aivitai noder pieredze, kad rīkoti velobraucieni, jo jau tad izzināti maršruti, kuros interesents nonāk pie apskates objektiem ne vien Skrundas novadā, bet arī kaimiņos. Papildus jāgatavojas Kurzemes uzņēmēju dienām, medijiem jāsniedz jaunākā informācija par to, ko atbraucējs Skrundā var apskatīt nedēļas nogalē, jāsaplāno maršruti.

Kā atzīst tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta centra jaunā vadītāja, visus jauninājumus viņas atbildības

jomā ienesuši tie, kuri Skrundā atgriezies pēc ilgākas prombūtnes. Viņi nākot ar idejām, kā darboties, pievilināt iebraucējus, jo pat daudzi vietējie visu par Skrundu nezina. „Nupat viena meitene ieteikusi, ka autoostā būtu jāatjauno ātrās ēdināšanas kafejnīca,” saka A. Staņeviča. „Ir teiciens, ka kultūra sākas no mazmājiņas. Bet tūrisms – no ēdināšanas.”

Viņa ļoti novērtē lielisko sadarbību ar pagastu vadītājiem, kuri vislabāk zina, kas pie viņiem apskatāms. Lai arī Aivita apzinās, ka pienākumu daudz, entuziasms un vēlme darboties liek viņas acīm spīdēt.

Alberta Dintera teksts un foto

Virs 50 000 – ar ministrijas atļauju

Kā to vērtē pašvaldību vadītāji?

Inga Bērziņa, Kuldīgas novada domes priekšsēde:

– Viens nosacījums ir 50 000 eiro, otrs – 0,1% no pašvaldības pamatlīdzekļu vērtības. Mūsu novadā tie ir 89 000 eiro. Līdz ar to mūsu sliksnis ir lielāks, jo saskaņošana notiek pēc tā skaitļa, kas lielāks. Šobrīd tik lielu darījumu mums nav. Esam to pārrunājuši, bet pagaidām novadu tas īsti neskar.

Loreta Robežniece, Skrundas novada domes priekšsēde:

– Jā, tas var pašvaldības darbību ietekmēt, jo līdz reformai vēl gaidāms pusotrs gads. Mums pieder neapdzīvoti īpašumi, par kuriem iedzīvotāji izteikuši interesi, lai veidotu savu biznesu. Līdz ar to,

ja novērtējums pārsniedz 50 000 eiro, ir ierobežota gan pašvaldība, gan uzņēmējs. Lai visu saskaņotu ar VARAM, vajadzīgs laiks, un pašvaldībai tikmēr jāturpina tērēt līdzekļi ēkas uzturēšanai. Ja rīcība ir iedzīvotāju labā, uz kvalitatīvu mērķi vērsta, man šķiet, ka ministrijai nevajadzētu iebilst un ierobežot tikai noteikumu dēļ.

Daiga Kalniņa, Alsungas novada domes priekšsēde:

– Mums nav plānots neko tik dārgu pārdot, tādēļ pagaidām šis regulējums neierobežo. Bet pats fakts, ka pašvaldības ir autonomas, tomēr ministrija šādi tās regulē, ir pārdomu vērts.

Ingunu Spulieniece

PIE SIRDĀS – ĒZE, ĀMURS UN LAKTA

„Man ir sajūta, ka es esmu radīts uz kalēja laktas,” tā par sevi saka kuldīdznieks **DAILONIS JAKOBOVSKIS**, ar kura rokām tapuši gan jauni, gan atjaunoti ēku metālkalumi. Runājot par savu amatu, kalējs spētu aizraut jebkuru.

Kuldīgas kalējs Dailonis Jakobovskis.

Dailonim patīk ne tikai kalt jaunus, bet arī atjaunot senus metāla rotājumus.

Ar Dailoni *Kurzemnieks* tiekas Pārventā viņa nesent tapušajā darbnīcā, kas vēl nav pabeigta. Ciemiņus viņš sagaida darba tērpā, apliecinot priekšautu, un jau no pirmajiem teikumiem ir skaidrs, ka šis cilvēks savu darbu mīl līdz kaulam.

Kāpēc esi kalējs?

Otrā paaudze. Tas sākās aptuveni tad, kad man bija pieci gadi, jo arī tēvs strādāja par kalēju. Viņš bija meistars, kuram palīdzēja divi citi. Līdz armijai man šī nodarbošanās bija tikai piepelnīšanās, vēlāk tas sāka notikt pa īstam, lai gan tēvs mani vervēja jau pēc 8. klases. Kalēja darbs visu laiku bijis acu priekšā. Kad tēvs aizgāja pensijā, es ieņemu viņa vietu. Ir strādāti dažādi darbi, bet darbs ar metālu vienmēr pirmajā vietā. Pirmo darbnīcu irēju *dzelžos* (dzelzsbetona konstrukciju rūpnīcā Priedainē – aut.). Nu jau būs gadi 25, kopš darbojos privātajā praksē.

Te ir darbnīca, bet vai šajos laikos nav grūti? Kā sarāžot visādus brīnumus un pakalderinājumus, kas tiek tirgoti par smiekla naudu.

Ir grūti. Ir ļoti daudz rūpnieciski ražotu detaļu, un ar tām grūti konkurēt. Roku darbs ir roku darbs. Rūpnieciski var sarāžot jebko: puķītes, lapiņas. Nopērc, un jānāk tikai metināt, lai to saliktu kopā. Kādreiz kalšana bija attīstīta Lietuvā, bet tagad arī tur pārgājuši uz rūpniecisko plaģiātismu. Uz šmaukšanas.

Kuldīgā ir tas labums, ka ir vecpilsēta ar namiem, kuriem daudz seno metāla detaļu un rotājumu. Šobrīd klientam gatavoju metāla vārtus. Detaļa pie detaļas, un

Jaunuzcelto darbnīcā Pārventā rotā paša veidoti metāla akcenti.

Kalējs savām rokām var izgatavot pašas smalkākās lietas.

kopā viss saliksies skaisti. Gribas vairāk attīstīt kalšanu, lai cilvēki to redzētu. Ja vecpilsētā jāatjauno metāla detaļas, tās jātaisa ar rokām – veikalā nenopirksi. Nē, reti cilvēki kaut ko nopērk un pēc

”

„Te jātur augsta latiņa – visu laiku jākustas, jānācās, jāaug. Tikai tā var kaut ko panākt.”

tam nāk pārtaisīt. Es strādāju arī ar mūsdienu instrumentiem, lai ātrāk un vieglāk uztaisītu klienta pasūtījumu, bet pašam pie sirds tomēr ir ēze, āmurs un lakta.

Ko par šo biznesu saka ģimene?

Atbalsta. Gan ģimene, gan draugi jau sen mani pieņēmuši kā

kalēju. Kalēju puiku. Tas lielākais gandarījums ir tad, kad izdodas izgatavot ko tādu, ko pats esmu izdomājis, *izfīčojis* un kam redzu rezultātu. Dzīvesbiedres dēlam Dāvim arī ir ķēriens uz šo.

Izklausās, ka varētu būt pat tā: ja vakarā, kaut jau esi aizgājis gulēt, galvā iešaujas ideja, tad vari pielēkt kājās un nākt uz darbnīcu strādāt.

Ir, ir! No vienas puses, tā ir tā sliktā īpašība, ka es burtiski dzīvoju darbā. Visiem saku, ka savu darbu ļoti mīlu. Kā jau teicu, es esmu kalējs otrajā paaudzē. Trešā paaudze šobrīd Holandē krāmē pakas. Manam puikam, kad bija maziņš, arī bija interese par metālapstrādi. Nāca, darījās, bet notika kaut kāds klikšķis, un viss. Ar jauno paaudzi ir tā, ka jāparāda, jāievilina. Man bijusi saruna ar pasniedzēju no Amatniecības koledžas Rīgā. Viņš teica: ja kalēju apmācībai piesakās aptuveni 12 jaunieši, tad to pabeidz labi ja trīs. Tas tikai nozīmē to, ka vai nu

ir, vai nu nav. Šī nav tā profesija, kurā valda bara instinkts, ka jāiet tāpēc, ka *čomi* aizgāja. Te jātur augsta latiņa – visu laiku jākustas, jānācās, jāaug. Tikai tā var kaut ko panākt.

Ko grib klienti?

Grib, lai ir lēti un smuki. Dzīvē tā nav. Ja taista ar rokām, nekad nebūs lēti.

Kādreiz kalējs bija prestiža profesija.

Tā ir. Kuldīgā, kā jau teicu, ir labi, ka ir vecpilsēta, kas tiek atjaunota. Piemēram, sinagoga – visi tie metāla dekori uz jumtiem ir manis atjaunoti. Arī Pelču pils metālkalumi ir manis uzpucēti. Tie ir darbi, kuros var ielikt dvēseli. Restaurēšana man arī ļoti iet pie sirds, jo esmu izpētījis visus vecos metālus, enģītes. Ja kāds atnes atjaunošanai vecu metālkalumu, jāsaprot, kā tas tapis, un tad jānācās atjaunot. Es cenšos to izdarīt identiski.

Kādi ir vismazākie, piņķerīgākie un arī lielākie darbi, ku-

rus esi darinājis?

Lielākie ir metāla bumbas Jelgavas tiltam pār Lielupi. Tās ir pamatīgas un kalpo kā rotājumi. Tur bija, ko darīt, jo rezultātam jābūt tādā, ka krāsai jāturas stingri, tāpēc bumbas vārijām eļļā. Tad vēl metāla rotājumi Kuldīgas sinagogai. Jau pieminētie Pelču pils rotājumi – lai atjaunotu, bija jāpēta pat vēsturiskie zīmējumi. No mazākajiem ir dažādi krampiši, enģītes. Es varu dot simtprocentīgu garantiju, ka neviens manis vai tēva darinātais instruments vai kalums neatkārtosies. Tas nav iespējams, jo katram sava nianse, kuru atpazīšu.

Vairākas reizes dzirdēju tevi pieminam plaģiātismu.

Jā, to es neciešu. Maniem darbiem jābūt tādiem, kuros ielieku dvēseli. Man ir iecere nākotnē darbnīcu iekārtot tā, ka varēšu strādāt ar laktu un āmuru. Kā senos laikos. Ar īstu ēzi, kurā karsēt dzelzi. Es zinu, ka es to panāksu. **Alberta Dintera teksts un foto**

Kā bērnam attīstīt loģisko domāšanu

Kā mazuļiem veicināt loģisko un matemātisko domāšanu, stāsta Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Ābelīte* skolotājas Sandra Kleinhofa un Jolanta Valkovska. Savukārt pieredzē, kā viņas dviņiem radusies pastiprināta interese par skaitļiem, dalās kuldīdzniece, trīs bērnu mamma Evita Blūma.

Pedagoga uzdevums – radīt vēlmi izzināt

Pirmsskolas skolotājām vislielākais darbs ir sagatavot materiālus, kas bērnu ieinteresētu pasauli izzināt tā, lai tiktu sasniegts mērķis – interesantā veidā iegūt zināšanas un iemaņas.

S.Kleinhofa un J.Valkovska stāsta, ka tad zinātkāre rodotos ikvienam. Viņas ar jautājumiem bērnus mudina domāt, analizēt un ar interesi izzināt pasauli, apgūstot zināšanas un prasmes. Grupas telpā tiek iekārtoti tematiski stūrīši, kuros bērni spēlējas ar dabas materiāliem, skaita, salīdzina u.tml. Pastaiģu laikā viss redzētais tiek pārrunāts. Ar pareiziem pieaugušā jautājumiem bērns tiek rosināts domāt, un tas ir vislabākais veids, kā attīstīt loģisko domāšanu.

● Tādā smilšu-kastē darbojoties, bērns var izzināt, ko nozīmē jēdzieni *īsāks, garāks, pilns, tukšs*. Saprast, cik daudz ir, piemēram, četri torņi. Cik paliek stāvus, ja viens, divi vai trīs nogāžas.

● Ar šādiem skolotāju darinātiem taureņiem uz veļas knaģiem bērni mācās skaitīt, saspaužot kopā norādīto skaitu. Tāpat viņi trenējas pazīt krāsas, saskaita vai no kopējā skaita atņem noteiktu daudzumu vienas krāsas taureņu.

● Bērniem ļoti patīkot šajā spēlē salikt briesmonītim zobus, kuru skaitu norāda cipari.

● Kurš pirmais no četriem spēlētājiem pārkāps pāri tārpīņam?

● Met kauliņu un Sala-veča bārdu vai eglīti rotā ar cipariņiem, ko uzmeti!

● Saspraud knaģīšu matiņus!

„Atbildam uz neskaitāmiem kāpēc”

Kuldīdznieku Evitas Blūmas un Igora Gontara ģimenē vienam no piecgadīgajiem dviņiem īpaši padodas rēķināšana – puika saskaita, atņem, reizina līdz simtam, arī lielākus vienādus skaitļus, piemēram, 15 reiz 15. Mamma spriež, ka loģiskās domāšanas attīstību tik agrīnā vecumā varētu būt veicinājuši gan vecāku neizsīkstošā pacietība atbildēt uz visiem *kāpēc* tik ilgi, kamēr zinātkāre apmierināta, gan tas, ka Maksims ir īpašs savas veselības dēļ.

RŪPES MIJAS AR PRIEKA MIRKĻIEM

Ģimenē aug trīs dēli, un ikdienu ritot diezgan saspringti. Igorš strādā autoservisā par mehāniķi, Evita – Zlēku veikalā par vadītāju, divpadsmitgadīgais Roberts mācās skolā, dviņi Gregors un Maksims apmeklē bērnu dārzu *Ābelīte*. Kā jau puīši, visi kustīgi, katrs ar saviem talantiem, niķiem, stīkiem un ambīcijām, tādēļ saskaņot visu vēlmes un vajadzības esot izaicinājums.

„Dviņus audzināt tiešām nav viegli. Atbildība, pienākumi, rūpes un raizes mijas ar prieka mirkļiem,” stāsta Evita. „Maksims kopš trīs gadu vecuma atpazīst burtus latviešu, angļu un krievu valodā, bet izteikti viņam ir interese par skaitļiem. Nekā īpaši to nemācām, tikai atbildam uz neskaitāmiem *kāpēc*. Ar īsu atbildi nepietiek – ir jāizskaidro, jāzīmē, skaidrojums jāmeklē grāmatā, jā-rāda. Maksims mums ir īpašs – par viņa dzīvību ir nācies pacīnīties, un tā joprojām ļoti jāsgargā. Droši vien tāpēc viņš ir tik apdāvināts un zinātkārs. Kad pārku spēles, domāju, lai tās būtu izglītojošas. Arī Gregors rēķina un tur brālim līdzī. Televīzijā rādīja ļoti labu multiplikācijas filmu *Skaitlīši*. Viņi to noskatījās, pēc tam savā starpā spēlēja, kā tajā rādīts, krāmē klučus un skaita.”

Spēli *Cirks* puikas spēlējot ar pieciem metamajiem kauliņiem vienlaikus. Tā esot interesantāk, jo jāskaita uzņemta summa.

VIENAM MAMMAS, OTRAM TĒTA DOTS VĀRDS

Puikas esot ļoti kustīgi: skrienot, lecot, sacenšoties savā starpā. Evita saprot, ka viņiem derētu vairāk fiziskas nodarbes, bet Maksims sportot nevar. Lai viņš nejustos ierobežots, nevedot arī Gregoru. „Paspēs, kad paaugsties,” uzskata Evita. „Kad viņus gaidīju, 20. grūtniecības nedēļā uzzināju, ka vienam bērnam neattīstās sirds. Gaidīšana bija stresa pilna. Gregors piedzima vienu minūti pirms pusnakts, bet Maksims pēc 21 minūtes. Lai arī katrs savā datumā, dzimšanas apliecībā abiem ierakstīts viens. Man prasīja, un es tā izvēlējos. Bet sanāk, ka Gregors ir dzimis Skorpiona un Maksims – Strēlnieka zīmē. Pēc rakstura viņi ir ļoti atšķirīgi.

Rīgā ar Gregoru biju vienā slimnīcā, bet Maksimu aizveda uz citu, jo sestajā dzīves dienā viņam bija sirds operācija. Tas bija grūts laiks. Stai-

Mamma Evita Blūma ar dviņiem Gregoru un Maksimu.

gāju no vienas nodaļas uz otru, puikas barodama, pārtīdama, svērdama. Igorš ar Robertu, kurš sāka mācīties 1. klasē, atradās Kuldīgā.”

Gregoram vārdu izvēlējusies Evita. Jau Robertam gribējusi tādu dot, bet atrunāta. Nu vienam no dviņiem tomēr devusi. Savukārt Maksimam ir tēva dots vārds. Evita ar Gregoru vēl bijusi dzemdību nodaļā, kad Igorš aizbraucis uz slimnīcu pie otra dēla. Mediķi teikuši, lai ātri dod vārdu, jo tas viņu piesaistot zemes dzīvei. Igoram prātā ienācis Maksims.

JA IR PACIETĪBA SKAIDROT, UZSŪC KĀ SŪKLIS

Deviņos mēnešos Maksimam daudz stundas veikta otra sirds operācija, drīzumā plānota trešā. „Es joprojām viņu nesu pa trepēm, jo piepūle viņam var kaitēt. Ir diezgan sarežģīti ar to tikt galā, un par Maksima veselību dzīvoju nemiņīgās bailēs – nezinu, uz ko paļauties, kam prasīt palīdzību,” izjūtās dalās Evita.

„Atslābt nedrīkstu ne mirkli. Puikas daudzās, draiskoņas, neklausa. Arī bērnu dārzā ir uzvedības problēmas, viņi ir lieli brīvdzīvnieki. Cenšos izmantot interesi par skaitļiem, lai motivētu darīt to, ko viņiem negribas. Kad nevaru sarunāt, lai ģērbtos, saku, ka skaitīšu līdz desmit, jo gribu redzēt, vai tik ātri var saģērbties. Saku, lai uzraksta piecus burtus A, uzzīmē trīs gliemežus. Tas der. Jādomā tādi uzdevumi, lai viņi izmanto to, kas padodas, un iemācās to, kas nepadodas, neinteresē.

Mums ieviesta *Tiktaku* apbalvošanas sistēma. Par labiem darbiem, vietā noliktām drēbēm, citiem darbiņiem var saņemt konkrētu skaitu konfektiņu. Nupat Maksimu ļoti ieinteresējusi anatomija. Viņš prasa, kur atrodas zarnas, kā tās izskatās. Viss jāparāda

sīki un smalki. Jautājumu ir ārkārtīgi daudz. Ja ir pacietība izskaidrot, zināšanas viņš uzsūc kā sūklis.”

BRĪVDIENAS UZ ŪDEŅIEM

Līdz jaunāko dēlu četrus gadus vecumam Evita algotu darbu neesot strādājusi, lai vairāk laika veltītu bērniem. Labprāt to darītu joprojām, bet vajadzīgs arī materiālais nodrošinājums. Darbu veikalā Evita nevarot saukt par sirds darbu, jo vairāk patīk plānot un īstenot radošas idejas. „Esmu pedante – varu izplānot ceļojumus, pasākumus, draudzenēm vecmeitu ballītes, dzimšanas dienas. To man patīku darīt, bet pagaidām dzīves ritms ir diezgan saspringts, lai ko mainītu,” saka Evita.

Pēc vidusskolas gribējies apskatīt plašo pasauli: vienu gadu Vācijā, otru Austrijā ģimenēs auklējusī bērnus. Kad atgriezies Latvijā, Rīgā studējusi uzņēmējdarbības vadību, strādājusi veikalā *Narvesen*.

„Tas bija visvieglāk iegūstamais darbs, un tajā, ja pats vēlas, viegli var kāpt par karjeras kāpnēm. Uzņēmums atbalsta, motivē un rīko mācības. Ātri kļuva par veikala vadītāju, bet Rīgā dzīvot nepatika. Brīvdienās braucu uz mājām Kuldīgā, iepazīnāties ar Igoru. Kad pieteicās vecākais dēls, atgriezās. Kad mazais piedzima, naudas nepietika, tādēļ aizbraucām uz Skotiju. Pusotru gadu tur bijām visi trīs, bet Igorš nejutās labi. Viņam pietrūka iespējas nodarboties ar savu vaļasprieku – niršanu ar akvalangu. Igorš kopš bērnības nodarbojies ar zemūdens sportu. Atkal atgriezāmies. Nu viņš var strādāt autoservisā, kā viņam patīk, un visas brīvdienas kopā ar bērniem pavadām uz ūdeņiem. Mums ir laiva ar motoru, Robertam viņš iemācījies nirt.”

Zirgs ar dažādām kājām un citi spoki

Cik koku ir Padures alejā? Cik bērnu taisīja animācijas filmu par pagastu? Cik iedziedāja? Kas komponēja mūziku? Ja sekundē ir 24 kadri, cik to ir sešu minūšu filmiņā? Šie ir tikai daži jautājumi, uz kuriem bija jāatbild, lai kārumus un uzlīmītes nopelnītu bērnu veidotās animācijas filmiņas *Vakarstāsts* pirmizrādes apmeklētāji Padures muižā. Filmā stāstīts par dažādiem Padurē sastopamajiem spokiem.

Padures muižas pieskatītāja Alise Volanska gan pati ar spokiem satikusies, gan stāstus par citu redzētajiem pierakstījusi. Tie devuši iedvesmu filmiņas sižetam.

Animatore Dace Liepa skatās, cik groziņā vēl atlikuši gardumi, ko dot balvā par pareizām atbildēm.

Kopā ar *Vakarstāsta* tituldziesmas autoru Ainaru Krastiņu dzied *Mazputniņš* no Salaspils.

Andras Rēvaldes arhīva foto

RADOŠAS RUDENS BRĪVDIENAS

Kurzemnieks jau rakstījis, ka pērn oktobrī, skolas rudens brīvdienās, ap 90 Padures, Kuldīgas, Salaspils un Rīgas bērnu zīmētie un pārļotie personāži muižā atdzīvojās – animatore Daces Liepas un viņas radošās grupas vadība tapa filmiņa.

Dalībnieki atzina, ka darbnīcas pilnībā attaisno projekta nosaukumu *Es tevī raugos un gribu būt draugos*. Vienu dienu Padures bērni strādāja kopā ar Frici Brīvzemnieka Rīgas pamatskolas ausšanas pulciņu. Kamēr skolotāja Sarmīte Sedliņa vietējiem mācīja dekorācijas pārļot, rīdzinieki zīmēja. Nākamajā dienā viesojās privātās pirmsskolas izglītības iestādes *Zeltābele*

audzēkņi, bet pēdējā dienā – Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas audzēkņi ar skolotāju Inu Ozolu. D.Liepa darbnīcu rīkoja sadarbībā ar Padures bibliotekāri Ainu Salmu. Bērniem palīdzēja animatore Silva Liepa un Andreta Strade, mākslinieces Anita Ozoliņa, Gunta Lagzdīņa un Sarmīte Sedliņa, vokālā pedagoģe Ilona Koroševska. Ar līdzīgiem projektiem D.Liepa izbraukājusi visu Latviju – pa filmiņai izveidots daudzām muižām un pilīm.

AR DZIESMĀM

Ilgi gaidītajā pirmizrādē muižas zāle bija ļaužu pilna. Atbraukuši kuldīdzinieki un rīdzinieki, arī bērni no Salaspils popgrupas *Mazputniņš*, kuri studijā *Lauska* iedziedājuši

jaunā komponista Ainars Krastiņa un teksta autore Matildes Mežinskas radīto dziesmu. D.Liepa aicināja priecāties jautrajā animācijas ballītē un klausīties *Mazputniņa* dziedājumu.

Stāstot par projekta sākumu, A.Salma atminējās, ka pagājušajā gadā viņai piezvanījusi sveša sieviete un piedāvājusi sadarbību: „Es atsaucos visādām idejām, tādēļ piekritu arī šai. Jūtos gandarīta, ka viss izdevās.” Kad vienošanās notikusi, bērni klausījās padurnieces Alises Volanskas spoku stāstos, to varoņus zīmēja, pārļoja un lika *Vakarstāstā*. Pēc pirmizrādes filma ceļos uz Salaspili un Rīgu un vēlāk būs skatāma arī internetā.

SPOKU STĀSTI FILMIŅĀ /No Alises Volanskas pūra/

Par muižkungu

„Glūži kā kaķis, kas turas pie mājas un tajā atgriežas arī tad, ja aizvests 100 kilometrus tālu, pie mājas turas spoks – vecais Padures muižkungu. Pirms vairāk nekā 100 gadiem viņu nošāva ceļā uz *Struņķkragu*. Bet reizi pa reizei muižas apkārtnē dzird zirgu auļus un gaiss novirmo, it kā garām aiznestos kariete. Kamēr muižā vēl bija lauksaimniecības skola, šis spoks nācis pie audzēkņiem. Naktī vērušās durvis, pa tām ienācis cilvēks melnā mētelī un cepurē un apsēdies uz kādas meitenes gultas malas. Tajā naktī miegs vairs neesot bijis ne acī. Muiža dalās divās daļās – saimnieka un saimnieces pusē. Saimnieka galā bieži varot ieraudzīt vīrieša ēnu. Ja ilgāk skatās, tā pazūd. Reiz, kad biju atnākusi uz muižu pakurināt krāsnis, sāka zvanīt lielais pulkstenis, kas gadiem nav darbojies. Nozvanīja kādas 60 reizes, līdz aplkusa.”

Par zirgiem

„Padurē dzīvojuši tāda Ernasa tante. Jaunībā nākusi mājās gar kapiem, kur ieraudzījusi melnu zirgu stāvam. Gājusi lopiņam tuvāk, līdz pamanījusi, ka katra kāja tam atšķirīga: viena – zirga, otra – gov, trešā – gaiļa, ceturtā – cilvēka. Zirgs drīz vien izgaisis. Kāds puisis meitās gājis, ieraudzījis baltu zirgu ganāmajos. Nolēmis lēkt mugurā, lai nav jāiet kājām. Zirgs, jātnieku sajutis, tā sācis brāzties pa krūmiem un biežņām, ka jātniekam noplēsis visas drēbes, nometis to, bet pats pēc tam izgaisis.”

Uz sapulci var atvest

25. februārī 18.00 pagastmājas zālē notiks gadskārtējā Padures iedzīvotāju sapulce.

Pagasta pārvaldniece Brigita Lange informē, ka bez Kuldīgas novada domes pārstāvjiem runās arī bibliotekāre Aina Salma, sociālās darbinieces Dace Gulbe un Ārija Brūdere un kultūras darbinieks Ģirts Immers. Ja kādu iedzīvotāju uz sapulci vajag atvest, līdz 21. februārim jāpiesakās pa tālruniem 63348149 vai 26429576.

Saimnieciski rosās

Padurnieki šogad turpina sakārtot klēti, kā arī paredzējuši labot vairākus ceļu posmus.

KLĒTĪ BOJĀJAS GRĪDA

Pagasta pārvaldniece Brigita Lange stāsta, ka notiek cenu aptauja Padures klēti tehniskajai izpētei. „Pēc iepriekšējās pagājuši desmit gadi. Klēti jāatjauno. Vienlaikus mēģināsim saprast, kādēļ vienā telpā krājas mitrums un bojā dēļu grīdu. Ja viss labi izdosies, varēsim startēt Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes programmā par kultūras pieminekļa restaurāciju. Varam pretendēt uz

20 000 eiro. Dokumenti jāiesniedz līdz aprīļa beigām. Pie klēti paredzēts āra apgaismojums, jo visa apkārtnē ir tumsā,” par iecerēm stāsta pārvaldniece. No pasākumiem, kas notiek klēti, nedaudz naudas ienāk, bet ar to nepietiek, lai atpelnītu ieguldījumu.

LABOS CEĻU POSMUS

Šogad tiks turpināta atsevišķu ceļu posmu labošana. B.Lange uzskaita: ceļam Katlauki–Vindolas tiks uzbersts segums, bet lielākie darbi un ieguldījumi būs ceļā uz Ķimali. Tur ir bojāts asfalts, tāpēc ceļš tiks pār-

klāts ar dubulto segumu, bet pirms tam jānoņem apaugums un jāaizlāpa bedres.

Vēl jāizber tilta arka pie Padures dzimavām. Pēc apskates secināts, ka nav vērts to rekonstruēt. „No dzimavām palicis tikai stāvs, saimnieki tās neizmanto, bet ceļš pieder pašvaldībai,” uzsver B.Lange.

VĀC VĒJA NOLAUZTO

Algotajos pagaidu sabiedriskajos darbos sešus mēnešus kopš gada sākuma strādā viena sieviete. Viņai darba apkārtnes sakopšanā pietiekot gan Padures centrā, gan kapos. „Lie-

lie vēji padarīja savu – Deksnē pie bērnu dārziņa vācām laužtos zarus, bija pa kādam kokam un lielam zaram uz ceļiem, arī centrā. Plānojam sakopt stadionu Ķimalē.”

B.Lange ar nožēlu atzīst, ka ļoti vajadzētu kopt arī Ķimales muižas parku, kur daudz nokaltušu, kritušu un zaros iekārušos koku, bet tas ir privāts, un pašvaldība iejaukties nedrīkst. Ar muižas īpašnieku nekāds dialogs neiznākot. Būvinspektori solījuši ēku atkārtoti apskatīt un noteikt tai paaugstinātu nekustamā īpašuma nodokli tāpat kā citiem graustiem novadā.

Diskutē par godīgu konkurenci

Svarīgākais ir pašvaldībām sarunāties un sadarboties ar privātajiem uzņēmumiem, lai kopā rastu labākos risinājumus, – tā vienā teikumā varētu formulēt Konkurences padomes (KP) viedokli, kas Kuldīgā izskanēja Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Kurzemes biznesa klubā.

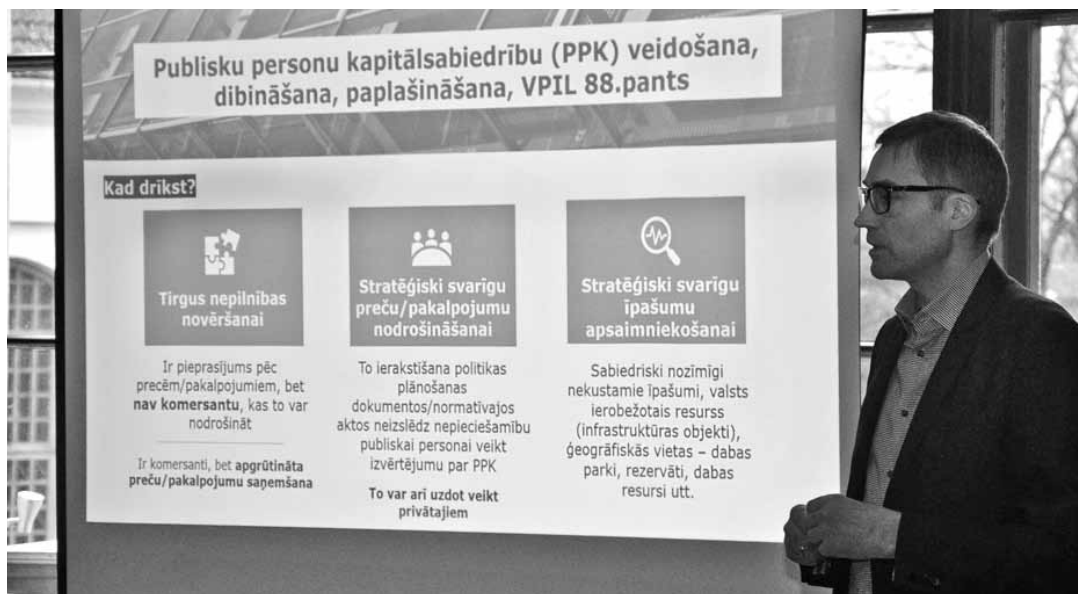
Diskusijas par publiskā sektora, jo īpaši pašvaldību, daļību tirgū virmo jau vairākus gadus, taču aktualitāti tās ieguva pērn, kad tika pieņemti grozījumi Konkurences likumā. Tie paredz stingrākus noteikumus publisku personu daļībai tirgū, lai nekavētu un neierobežotu brīvu un godīgu konkurenci. Diskusijā ar provokatīvu nosaukumu *Valsts un pašvaldību daļība uzņēmējdarbībā un to negatīvā ietekme uz konkurenci un uzņēmējdarbības vidi* uzstājās KP priekšsēža vietnieks Jānis Račko un konkurences veicināšanas nodaļas vadītājs Antis Apsītis, kuri atbildēja arī uz pašvaldību pārstāvju un LTRK jautājumiem. Cita starpā, sarunā piedalījās arī kameras biedri no Latgales.

KĀ VĒRTĒT IEISAISTES NEPIECIEŠAMĪBU

Ekonomikas ministrijas paspārnē KP funkcijas ir uzraudzība un konsultācijas, taču, pieņemot lēmumu par iesaisti kapitālsabiedrībā vai jaunas kapitālsabiedrības dibināšanu, sava artava tirgus izvērtēšanā jādod arī valstij (kapitālsabiedrības ir kapitāldaļu turētāji, bieži vien nozari uzraugošas ministrijas pārstāvji). Tas pats jādara pašvaldībai. Likuma izpratnē abas uzskatāmas par publiskām personām.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantu publiska persona tirgū var iesaistīties tad, ja līdz ar to īstenojas viens no trim gadījumiem: tiek novērsta tirgus nepilnība – tas nenodrošina sabiedrības intereses šajā jomā; kapitālsabiedrība rada preces vai pakalpojumus, kas stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības attīstībai vai valsts drošībai; tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības attīstībai vai valsts drošībai. Katrā gadījumā publiskajai personai vajadzīgs juridisks izvērtējums ar spēju pamatot kapitālsabiedrības nepieciešamību; tajā ietilpst arī ekonomiskais izvērtējums par ietekmi uz konkurenci.

Kā norāda J.Račko, arī ekonomiski šķēršļi var bremzēt privāto uzņēmēju ienākšanu tirgū, un kapitālsabiedrībām jābūt zinošām, lai saprastu, kādos tirgos iet. „Attaisnoties ar to, ka [kaut kas] ir iekšējā normatīvā aktā definēts kā stratēģisks pakalpojums, nav īsti pietiekami,” teica J.Račko, kurš kā piemēru minēja sabiedrisko transportu, ko nodrošina atsevišķas pašvaldības. „Ir tomēr jāsaprot novērtējums. Sabiedriskie pārvadājumi valsts līmenī tiek konkurseti. Vietējā līmenī parasti tie nodoti kapitālsabiedrībām, taču

Juridiski pamatot, pētīt tirgu un meklēt veidus, kā iesaistīt uzņēmējus, – Konkurences padomes priekšsēža vietnieks Jānis Račko Kuldīgā skaidro, kuros gadījumos pašvaldības drīkst nodarboties ar uzņēmējdarbību.

tas nenozīmē, ka arī pašvaldības tos nevarētu konkurēt.” Šāda tipa pakalpojumi bieži vien saņem dotācijas, „līdz ar to no pašvaldību puses nav *baigā* priekšnoteikuma, kādēļ tas būtu jādara kapitālsabiedrībai”. Vienlaikus, pārvērtējot pašvaldības uzņēmuma lietderību ūdenssaimniecībā, siltumapgādē, stratēģiskais aspekts „var būt prevalējošs”.

Kā vairākkārt uzsvēra gan J.Račko, gan A.Apsītis, no KP viedokļa izvērtējuma sagatavošanā vissvarīgākā ir pašu uzņēmēju un to organizāciju iesaiste, gan šo vērtējumu sākot, gan atsevišķos tā posmos. KP arī identificējusi gadījumus, kad kapitālsabiedrības pamatdarbība ir stratēģiski nozīmīga, tomēr īpaši jāpārvērtē papilddarbības (autoserviss, ēdināšana). „Ja šo robežu neievēro, kā redzam *Rīgas satiksmes* gadījumā, tas noved pie neefektīvas saimniekošanas un zaudējumiem,” uzsver J.Račko.

Arī attiecībā uz stratēģiskiem īpašumiem, kas likuma izpratnē ir muzeji, parki u.c. sabiedriski objekti, jāizšķir: pašu īpašumu var pārvaldīt kapitālsabiedrība, taču tā izkopšanai var ar iepirkumu iesaistīt privāto uzņēmēju.

Pašvaldības izvērtējuma sagatavošanā drīkst konsultēties ar KP, kas 88. panta kārtībā sniedz atzīni. „Svarīgi redzēt, ka novērtējums ir bijis. Mūsu

mērķis nav vērst represijas, bet gan veicināt sapratni par tirgu,” norādīja J.Račko. Aktīvāku darbu ar pašvaldībām solīja arī LTRK Kurzemes reģiona vadītājs Ralfs Minkevičs.

Publiskas personas līdzdalība jāpārvērtē ne retāk kā reizi piecos gados, un lielai daļai kapitālsabiedrību par pārno un šo gadu vajadzīgs lietderības izvērtējums. Pie tā strādā arī Kuldīgas novada pašvaldība.

MĒRKIS – VIENLĪDZĪGI APSTĀKĻI VISIEM

Pērn pieņemti grozījumi Konkurences likumā, un 23. aprīlī stājās spēkā punkts, ka tiešās un pastarpinātās pārvaldes iestādēm, kā arī kapitālsabiedrībām, kurās publiskajai personai ir izšķiroša ietekme, ir pienākums nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci. No 1. janvāra notiek stingrāka publiskā sektora uzraudzība, kā aizliegtās darbības definējot diskrimināciju (atšķirīgus konkurences apstākļus), īpaši radītas priekšrocības kapitālsabiedrībām ar publiskas personas līdzdalību, kā arī tādas darbības, kuru dēļ cits dalībnieks spiests tirgu atstāt vai ir apgrūtināta potenciāla dalībnieka iekļūšana vai darbība tirgū.

Kā piemērus A.Apsītis min to, ka vienam komersantam nepamatoti atteikta tirdzniecības atļauja (diskriminācija) vai radīta tāda iespēja, ka pašvaldības ap-

saimniekoto namu iemītnieki *pa tiešo* (nepastarpināti) var norēķināties ar siltuma piegādātāju, kas ir pašvaldības uzņēmums, kamēr privāto apsaimniekotāju klientiem jānorēķinās ar nama apsaimniekotāju. Šajā situācijā viena pašvaldības kapitālsabiedrība devusi priekšroku citai pašvaldības kapitālsabiedrībai.

Konkurences likumā minētajos gadījumos KP reaģē tad, ja ir aizdomas par pārkāpumu. Pēc KP iniciatīvas var tikt ierosināta lieta. Izmeklēšana var ilgt divus gadus, bet to var pagarināt. Tālāk notiek pārrunas. Ja tās ir nesekmīgas un neatbilstība netiek novērsta, un ja pārkāpējs ir iestāde, un ja vērsties hierarhiski augstākā iestādē, taču kapitālsabiedrībai, kas izdarījusi pārkāpumu, var noteikt naudas sodu līdz 3% no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma (notiekot diskusija par procentu palielināšanu). Vienlaikus, kā norāda A.Apsītis, KP pati nav tiesīga neko aizliegt: tā var konstatēt, ka pārkāpums izlabots, un piedāvāt rīcību, kas vismazāk negatīvi ietekmētu tirgus dalībniekus. Tāpat tā ir *bezpēcīga*, ja neatbilstība notikusi, pildot tieši likuma prasības.

SĀPĪGĀS NOZARES

Gan pašvaldības, gan uzņēmēji akcentēja vairākas nozares, kurās ir vai nu nesekmīgas par pašvaldību iesaisti tirgū, lai pakalpojums iedzīvotājiem būtu nepārtraukts, vai arī no privāto komersantu viedokļa publiskas personas daļība nebūtu vēlama.

Ventspils domes izpilddirektora vietniece Rīta Ozoliņa komentēja situāciju: pilsētā darbojas vairākas analīžu nodošanas laboratorijas, katra ar savu specifiku, un pakalpojumu sniedz reģionālā

slimnīca, kas nodrošina arī neatliekamo palīdzību, tāpēc nodot analīzes ir obligāta prasība, un ir poliklīnika, kurā daļas ir arī pašvaldībai. KP aicināja tikties ar privātajiem pakalpojuma sniedzējiem. Izcelta tika arī fizioterapija (pēc insulta) slimnīcā, ko, pēc KP sacītā, varētu uzskatīt par pamatdarbību, līdz ar to stratēģisku pakalpojumu. Diskusijas iespējamas arī par nepārtrauktu pieeju zobārstniecībai, ko privātie komersanti bieži vien negarantē brīvdienās un svētku dienās, kad iedzīvotājam var rasties akūta vajadzība. Arī pati KP plānojis sistēmisku nozares izvērtējumu.

Kuldīgas uzņēmējs, LTRK Kurzemes padomes loceklis Kaspars Bergmanis vaicāja par pašvaldību iesaisti īres mājokļu tirgū, par piemēru minot Valmieru. KP nesniedza skaidru atbildi, vien norādīja, ka priekšroka, protams, būtu uzņēmējiem, taču Valmierā privāto sektora piedāvājuma nav bijis, bet ar pašvaldības iesaisti nodrošināti mājokļi darbaspēkam.

Kā akcentēja vairāki sarunas dalībnieki, nevienlīdzība šajā un citās nozarēs tomēr rodotos atšķirīgajos kredītosacījumos (termiņos un procentlikmēs – pašvaldība varot aizdevumu saņemt uz ilgāku laiku ar zemāku likmi), vai arī privātie komersanti nepastarpināti nevarot pretendēt uz Kohēzijas fondu atbalstu, piemēram, atkritumu apsaimniekošanā. LTRK biedrs Raivo Blumbergs arī norādīja, ka salīdzinājumā ar privātajiem ceļu uzturētājiem priekšrocības konkursā saņem *VAS Latvijas Autoceļu uzturētājs*. KP norādīja, ka var salāgot pakalpojumus ziemā un vasarā.

K.Bergmanis atkārtoti norādīja uz „iejaukšanos tirgū” sabiedriskajā ēdināšanā (domāta Kuldīgas tehnikuma ēdnīca – red.). Šo jautājumu vairākkārt atspoguļojis arī *Kurzemieks*. Pašvaldību uzņēmumu klātbūtne esot jūtama arī izmitināšanas nozarē. A.Apsītis: „Izglītības iestādēm reizēm audzēkņi jānodarbina. Mēs varētu iesaistīties, ja ar šo rīcību tiktu mēģināts paralizēt citu dalībnieku ienākšanu tirgū. Protams, par cenu var runāt.”

Kā *Kurzemiekam* norādīja Skrundas novada domes izpilddirektors Guntis Putniņš, viņaprāt, KP līdz galam neizprotot riskus uzņēmēju iesaistē, jo netiekot ņemts vērā, ka privātajam komersantam var *apnīkt* sniegt pakalpojumu un galu galā pašvaldība būs spiesta to darīt pati, jo tās pienākums ir attiecīgu funkciju nodrošināt.

PASAUĻĒ

Kas tā par vietu?

165. kāрта

Kontinenta vismazākā, bet visblīvāk apdzīvotā valsts, ar platību – 21 040 km². 2015. gadā iedzīvotāju skaits bija 6 377 195. Robežojas ar divām valstīm. Daudz cietusi no pilsoņu kara un revolūcijas, tāpēc tikai dažas ģimenes ir bagātas, to īpašumā ir arī zeme, taču vairums tautiešu ir nabadzīgi. Valsts teritorijā ir vairāk nekā 20 vulkānu, no kuriem daudzi ir aktīvi un apdraud iedzīvotājus. Meži, kas agrāk bija pilni ar ciedriem, sarkankokiem un ozoliem, tagad ir izcirsti labas aramzemes vajadzībām.

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Atbildi gaidām līdz **20. februāra 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

164. kārtas atbilde: Bangladeša.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Velta Višņevska, Vilnis Bēniņš, Mārtiņš Stebulis, Gunta Grundmane, Daina Brūkle.

Konkursu atbalsta veikals Cīkāde.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

7. jautājums

Kurā gadā tika atklāts Kuldīgas universālveikals?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **20. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv. Ik ceturksni būs balviņa no Kuldīgas novada muzeja.

6. jautājuma atbilde: Laidu muiža.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Sabīne Vītola, Velta Višņevska, Juris Vītols, Ingars Neimanis, Mārtiņš Stebulis, Gunta Grundmane, Ausma Kreidere, Daina Brūkle.

DABA

Vai pazīsti šo dzīvnieku?

7. kāрта

Tas dzīvo visā pasaulē, izņemot Arktiku, Antarktīdu un dažas okeānu salas. To var viegli pieradināt. Indijā tas tiek audzēts kā delikatese. Dzīvo 2 – 5 gadus. Tā sirds pukst ar ātrumu 500 reižu minūtē. Tas bez ūdens var izdzīvot ilgāk nekā kamielis. Tas nesvīst. Tas ir spējīgs vairoties jau sešu līdz astoņu nedēļu vecumā. Ir zināmas 58 šī dzīvnieka sugas, kas pārsvarā dzīvo tropu un subtropu mežos. Latvijā dzīvo divas. Kas tas ir par dzīvnieku?

Atbildes līdz **20. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

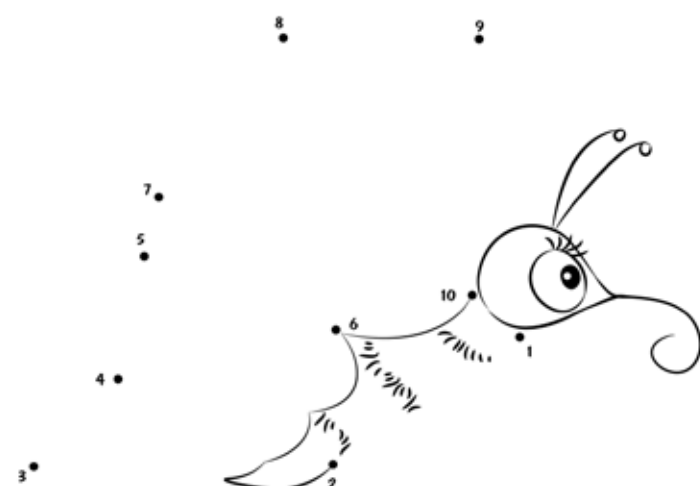
6. kārtas atbilde: krokodils.

Pareizi atbildējuši: Līga Immure, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Guntis Obodņikovs, Velta Višņevska, Mārtiņš Stebulis, Gunta Grundmane, Daina Brūkle.

BRĪVBRĪDĪM

Savieno kopā ciparus!

JOKI

– Jūs nezināt, no kā nomira šis cilvēks?

– Nezinu gan. Bet uz vainagu lentēm bija rakstīts *No sievas, no draugiem.*

.....
Visgarākie ceļojumi sākas ar vārdiem: „Es zinu īsāko ceļu.”

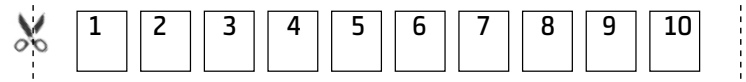
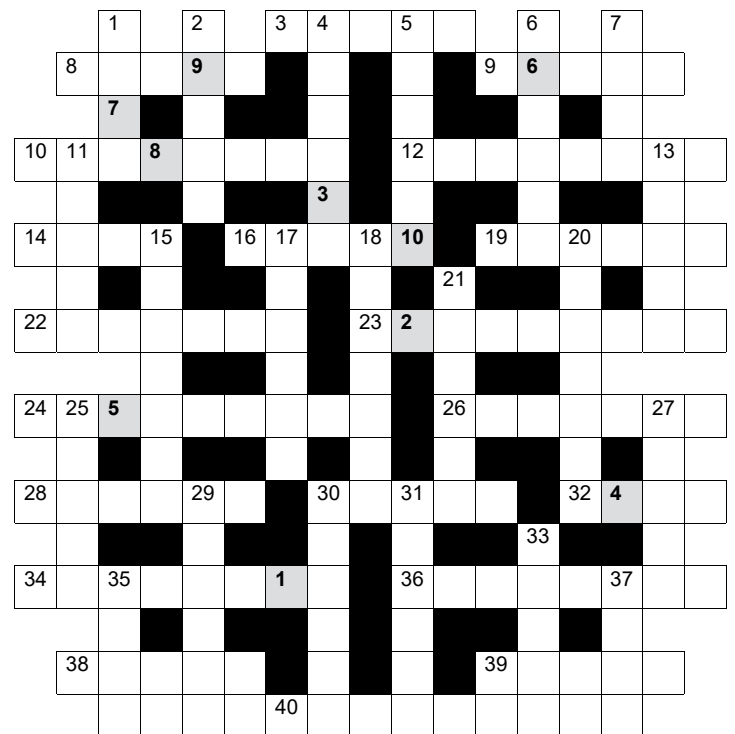
– Man riepā gaisu izlaida! Ko darīt?

– Ko, pavisam nolaida?
– Tūlīt apskatīšos. Nē, tikai apakšā!

.....
Visātrāko evolūciju piedzīvo santehniķi. Izsaucot jaunu meistaru, pirmie vārdi vienmēr ir:
– Kurš muļķis šo pirms manis ir sastrādājis?

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Anda Straume.

Risinājumu gaidām līdz **20. februārim**.

Horizontāli. 3. Spēka pilns, enerģisks. 8. Neliela viensētu grupa. 9. Taisnes nogrieznis, kas savieno divus riņķa līnijas punktus. 10. Latviešu pianiste (1941–2001). 12. Šāviņa atsišanās pret ko un kustība citā virzienā. 14. Latviešu aktrise (1978). 16. Stipra, reibinoša smarža. 19. Lidaparāts, kam vilkmi rada gāzu reaktīvais spēks. 22. Lāse. 23. Alkoholisku dzērienu maisījums ar piedevām un ledu. 24. Drēbnieks. 26. Bizamžurka. 28. Augsnē dzīvojošs posmtārps. 30. No jauna, vēlreiz. 32. Pagalms. 34. Valsts Āfrikā. 36. Spilvens. 38. Izstāde. 39. Naža rokturis. 40. Dabiskas, neviltotas.

Vertikāli. 1. Novusa spēles piederums. 2. Mikroskopisks vieniņš organisms. 4. Apdzīvota vieta Kurzemē. 5. Darba rīks griešanai. 6. Kolumbijas galvaspilsēta. 7. Čūska. 11. Īstenojami. 13. Karpatu augstākais kalnu masīvs. 15. Neliela daļa, kam ir samērā patstāvīga nozīme. 17. Gadalaiks. 18. Skrāpējot atdalīt nost. 20. Impērijas valdnieks. 21. Dzejolis par ganu dzīvi. 25. Latviešu operdziedātāja (1972). 27. Paklausīgi. 29. Dārgakmeņu masas mērvienība. 30. Ēdienreize. 31. Vēja sadzīta sniega kaudze. 33. Subtropu joslas stepes līdzenums. 35. Prasme. 37. Vēlīns.

Pareizā atbilde: **AUTOKNIPSIS** (ierīce, kas regulē laika intervālu fotoaparāta slēdža autonomai iedarbināšanai)

Atbildes

Horizontāli: 1.Forints. 5.Pulmans. 9.Lietus. 11.Bastrs. 12.Krokāni. 13.Antrē. 17.Lauda. 19.Termins. 20.Redute. 21.Oforts. 24.Estuārs. 26.Buras. 27.Valis. 31.Reklāma. 33.Atvere. 34.Orions. 35.Kamanas. 36.Sinepes. **Vertikāli:** 2.Ozianna. 3.Ikta. 4.Toska. 6.Urbis 7.Māsa. 8.Nereīda. 10.Skulme. 14.Rozeola. 15.Bentoss. 16.Anafora. 18.Apātija. 22.Pudele. 23.Sumatra. 25.Bilance. 28.Aresa. 29.Maori. 30.Vega. 32.Sile.

Pareizi atbildējuši: Bruno Mekšs, Velta Višņevska, Ojārs Silkans, Daina Gerente, Gunta Vāciete, Vilnis Bēniņš, Gunta Grundmane.

Atmiņējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Janvāra, februāra uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcents.

MEKLĒ UN ZVANI!

Atrodi teikumu šodienas *Kurzemniekā* un no **15.00 līdz 16.00** zvani pa tālr. 25466688! Veiklākajam un acīgākajam balvā – *MicRec* mūzikas ierakstu disks.

Teikums: „Viņas labprāt našķojas ar mellenēm, svaigu gurķu šķēlītēm, burkāniem, āboliem.”

Atbilde:

11. februāra atbilde: teikums *Sācis apgūt galdnieka profesiju, bet skola likvidēta* atradās 6. lappuses rakstā *Cietumsods par dedzināšanu Vecvilgālē.*

Šoreiz balviņu saņem **ANITA TURLUTE**. Gaidām redakcijā.

OTRDIENAS VIESIS

Novuss liek domāt un sist precīzi – bez kļūdām

Kuldīgas Centra vidusskolas mājturības un tehnoloģiju skolotājs TOMS FOGELS vairākus gadus vada novusa pulciņu, un nu ieguldītais darbs nes augļus – audzēkņi gūst labus panākumus Latvijas mēroga sacensībās.

Cik audzēkņi šajā pulciņā darbojas?

No 4. līdz 12. klasei kopā viņu ir sešpadsmit, spēlē divās vecumā grupās. Nodarbības notiek divreiz nedēļā. Tagad ir iespējējušies. Sākumā nereti tiek domāts, ka novuss tāda kauliņu bīdīšana vien ir – nekā nopietna. Tā bija arī maniem audzēkņiem. Taču, kad viņi sāka spēli izprast un piedalīties sacensībās, saprata, ka tik vienkārši vis nav. Sāka nākt regulāri un cītīgi trenēties. Nu parādās panākumi.

Ko novuss interesē vairāk: puīšu vai meitenes?

Puīšu nodarbībās ir vairāk. Gribētos, lai meitenes par šo sporta veidu izrādītu vairāk intereses.

Kā izdomāji, ka skolā vajag novusa pulciņu?

Ceturto gadu esmu mājturības skolotājs, man ir arī audzināmā klase. Pats savulaik biju aizrāvis ar novusu, startēju sacensībās. Tagad Rīgā studēju Latvijas Universitātē, līdz beigām atlicis pusotrs gads, tādēļ pašam spēlēt nepietiek laika. Izdomāju piedāvāt šādu iespēju skolai, jo bērniem tas ir attīstošs sporta veids. Attīsta koordināciju, loģisko domāšanu, arī fizisko sagatavotību, jo sacensības ir no desmitiem rītā līdz vēlai pēcpusdienai un visu laiku jāspēlē – tas diezgan nogurdina.

Puīši visai reti izvēlas kļūt par mājturības skolotājiem. Kas tevi pamudināja izvēlēties šo specialitāti?

Istenībā tas bija negaidīts lēmums. Beidzot 12. klasi, nezināju, ko darīt tālāk. Šādās tādās idejas jau bija, bet iestājās liels apjukums, jo piedāvājums no augstskolām ir milzīgs. Gribēju darīt ko praktisku – ne-gribēju darboties ar papīriem. Mamma Agnese Fogeļe ir skolotāja, viņa zināja, ka Centra vidusskola meklē mājturības skolotāju, un ieteica, lai pamēģinu. Toreiz ar bailēm aizgāju, pamēģināju un esmu te vēl joprojām.

Vai izvēli nenozēlo?

Nē. Man patīk darbs ar bērniem. Tas ir aktīvs, nav ar papīriem. Bērnu mācību

Novusa pulciņa nodarbība.

Pērn Latvijas dubultspēļu novusa čempionātā jauniešiem startēja arī Kuldīgas Centra vidusskolas komanda un jauktajiem pāriem 3. vietu ieguva Marta Vilerte un Emīls Braslīs.

„Jo vairāk piedalās sacensībās, jo lielāku pieredzi sportists gūst un daudz vairāk iemācās,” saka Kuldīgas Centra vidusskolas novusa pulciņa vadītājs Toms Fogels.

stundā aizraut ir viegli – salīdzinājumā, piemēram, ar matemātiku, latviešu valodu. Manās stundās viņi vairāk iesaistās. Vienīgā problēma ir tā, ka šo priekšmetu viņi neuztver tik nopietni kā visus pārējos. Bet tā ir visur. Istenībā tas ir diezgan nepareizi, jo mājturība visus priekšmetus apvieno praksē.

Stundā lieku akcentu uz pamata lietām, lai mājās katrs var pielikt plauktu pie sienas. Mana lielā ideja ir tā, lai stundās mācīto bērns prastu izmantot praksē. Lai saprot, ka matemātikas formula, ar kuru viņš trijstūrim aprēķināja vienu malu, te jālieto,

taisot arī koka detaļu. Viņiem tas ir ļoti grūti. Cenšos mācīt tā, lai nešķiet, ka dzīvē tas nebūtu vajadzīgs.

Ne mazums dzirdēts, ka stundās grūti noturēt audzēkņu uzmanību.

Mācību stundā nav grūti, jo tur viņi vairāk darbojas ar rokām, nevis tikai raksta burtiņā. Bet arī novusa pulciņā var redzēt, ka grūti noturēt uzmanību, koncentrēties. Paspēlē, paspēlē, un vienā brīdī apnīk. Uz pāris treniņiem neatnāk. Tomēr pēc laika atgriežas.

Kādi bija tavi panākumi novusā?

Sāku spēlēt piecos gados, un pirmās pras-

mes iemācīja opis Agris Grīnvalds. Braukāju viņam līdz uz sacensībām, skatījos, kā viss notiek. Lēnām arī pats sāku. 14 vai 15 gados valsts jaunatnes čempionātā izcīnīju pirmo vietu. Pēc tam sāku spēlēt kopā ar pieaugušajiem un to darīju līdz brīdim, kad sāku studēt augstskolā. Beigšu studijas – atsākšu.

Kādā brīvdīdī taču tu uzspēlē vismaz tāpēc, lai iemaņas nezustu?

Jā, kopā ar bērniem. Mācu viņiem un mācos arī pats (smejas).

Kas šajā spēlē aizrauj?

Katram tas ir citādi. Man patīk tas, ka novusā jādoma gājieni uz priekšu, jābūt precizitātei. Jāprot izvēlēties pareizo situāciju stiprumu. Novusu var spēlēt viens pret vienu, ir arī dubultspēles. Ja spēlē viens pret vienu, jāiesit astonei kauliņi; ja dubultspēles – 16. Jāsadarbojas kā komandai, lai spētu ar uzdevumu tikt galā. Vienam ar otru jākomunicē. Dubultspēles iemāca disciplīnu, jo tas, kurš sit, runāt nedrīkst. Runāt drīkst tikai pāriņiek, kurš komandas biedram var ieteikt, kā būtu labāk.

Jābūt ļoti labai precizitātei. Gatavojoties

„Daudzi domā, ka novuss tāda kauliņu bīdīšana vien ir – nekā nopietna. Taču, kad audzēkņi sāka spēli izprast un piedalīties sacensībās, saprata, ka tik vienkārši vis nav.”

Toma vaļasprieks ir makšķerēšana.

sitienam, ar vienu lieku kustību var kauliņu izkustināt, un tas jau ir milnuss, tad ir iespējams, ka spēle zaudēta. Daudz nianšu jāievēro.

Cik ilgs laiks vajadzīgs, lai iemācītos precīzus sitienus?

Kā kuram. Nāk tādi jaunieši, kuri jau pēc mēneša spēlē diezgan veikli. Kādam sāk padoties pēc trīs mēnešiem. Katram jāatrod savs stils. Katrs pielāgo pozīciju, kustības, kā sitienu varētu izdarīt veiksmīgāk. Pietiek ar divām nodarbībām nedēļā, lai apgūtu sitienus un taktiku. Bet reālo spēli var iemācīties tikai sacensībās, kur pretī nāk dažādi pretinieki un situācijas varbūt atšķirīgas.

Kas tev palīdzēja sitienus noslīpēt?

Tas, ka daudz braukāju uz pieaugušo sacensībām. Kad sacensības ir Kuldīgā, arī savus audzēkņus aicinu piedalīties. Mērķis nav vis uzvarēt, bet gan gūt spēļu praksi, pieredzi. Jaunietis, spēlējot ar pieaugušo, daudz iemācās. Pieaugušais vienmēr pamācīs.

Šobrīd mazāk, bet arī pats darbojos novusa klubā *Kuldīga*. Te novusu spēlē diezgan daudz dažāda vecuma cilvēku. Mani audzēkņi bija pārsteig-

ti, kad stāstīju, ka notiek arī Eiropas un pasaules čempionāts. Latvieši ir tikuši augstās vietās. Pērn ventspilnieki Amerikā, Lasvegasā, spēlēja Pasaules kausā. Novuss nav mazs, neatīstīts sporta veids.

Vai arī pats esi piedalījies starptautiskā turnīrā?

Jā, divos Eiropas čempionātos, kas notika Kuldīgā un Priekulē. Latvijā bija rīkotājvalsts, es izmantoju iespēju un piedalījos.

Kā vērtē novusa attīstību Latvijā?

Man šķiet, ka tas attīstās diezgan pasīvi. Novusa federācija ir, bet vēsta uz pieaugušajiem, nevis jauniešiem. Mans mazais mērķis ir Centra vidusskolā novusa pulciņu nostiprināt. Varbūt izdosies vēl kādā skolā tādu izveidot. Bērnu spiest kādu pulciņu apmeklēt nevajadzētu – jā-lauj izmēģināt vairākus sporta veidus, līdz atrod īsto, kurā tiešām vēlas trenēties.

Ko dari brīvajos brīžos?

Tāds dvēseles relakss ir makšķerēšana.

Toma Fogela arhīva un Lāsma Reimanes foto

CĪNAS SPORTS

Godalgas starptautiskā turnīrā

Ar medaļām no Eiropas kausa sacīkstēm cīņas sportā Horvātijā atgriezušies kluba *Team Kuldīga* sportisti.

Kluba *Team Kuldīga* dalībnieki pēc Eiropas kausa sacensībām cīņas sportā Horvātijā: Sergejs Leonovs, Roberts Baraus, Aleksis Leonovs, Māris Ūdrīņš, Arnolds Pūpols, Eduards Blūms.

Trīs dienas mači notika jauniešu, pieaugušo un veterānu grupās. Šādā mērogā kuldīdznieki sacentās otro reizi – pirms trīs gadiem no Eiropas mačiem atvestas trīs godalgas.

17–18 gadu jauniešu grupā pilnā kontakta cīņas disciplīnā svāra kategorijā līdz 57 kg uzvarējis Aleksis Leonovs. Vieglā kontakta disciplīnā svāra līdz 84 kg divas trešās vietas ieguvis Roberts Baraus.

13–15 gadu veco sportistu grupā Eduardam Blūmam

vieglā kontakta disciplīnā kategorijā līdz 52 kg ir viena trešā un viena piektā vieta. Svāra līdz 63 kg 5. vietā Māris Ūdrīņš.

Vieglā kontakta cīņā pieaugušo grupā līdz 84 kg Arnolds Pūpols bija trešais, veterānu grupā svāra līdz 63 kg otrais – Sergejs Leonovs.

Līdz šim starptautiska pieredze bijusi Aleksam un Serģem Leonoviem, pārējie piedalījās pirmo reizi. Eiropas sacīkstēm kuldīdznieki kvalificējās pēc rezultātiem Latvi-

jas un Baltijas čempionātā.

Tagad Aleksam ir iespēja piedalīties Pasaules kausa izcīņā Budapeštā. Puīša tēvs un treneris S.Leonovs saka: „Noteicošais būs datums. Ja sacensības notiks līdz 24. maijam, Alekss vēl varēs piedalīties, jo tā ir viņa dzimšanas diena. Pēc tam paliks 19 gadu, kad jāsāk startēt pieaugušo grupā. Tad viņš gatavosies Pasaules kausa sacensībām Turcijā rudenī.”

Kluba *Team Kuldīga* arhīva foto

RITENBRAUKŠANA

Brauc Neilands, brauc Lukševics

Kuldīgas ritenbraucēji Kristis Neilands un Viesturs Lukševics sākuši jauno sezonu.

Kristis palīdzējis komandas *Israel Start-Up Nation* biedram Hugo Hošteteram izcīnīt piekto vietu, pašam Francijā

velobrauciena *Tour de la Provence* pirmajā posmā finišējot 34. vietā. Tas ir UCI *Pro* kategorijas četru dienu velobrauciens. Kristam šī sezona ir īpaša ar to, ka pirmo gadu viņš pavadīja kā pasaules tūres spor-

tists. Savukārt Viesturs Lukševics (*Amore&Vita-Produr*) startējis Kolumbijas daudzdienu velobraucienā (UCI 1. kategorija) un ierindojies 87. vietā.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

SPORTA KALENDĀRS

No 18. līdz 24. februārim KULDĪGĀ

- 21.11 12.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas jaunatnes čempionāts **VOLEJBOLĀ** U17 grupas zēniem.
- 22.11 10.00 sporta namā (Virkas ielā 13) – Kurzemes **BOČES** sacensības.
- 22.11 14.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Nacionālās līgas čempionāts **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *Kuldīgas NSS – Vecumnieki*.
- 23.11 10.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Kurzemes čempionāts **FUTBOLĀ TELPĀS** U12 grupai.
- 23.11 15.30 hallē (Piltenes ielā 25) – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **TELPU FUTBOLĀ**.

LAIĒDOS
Piektdienās 18.00 Laidu muižas sporta zālē – **GALDA TENISA** treniņi. Līdzī jāņem rakete, bumbiņa, maiņas apavi. Tālr. 29604482.

VIEGLATLĒTIKA

Uģis labi skrien Austrijā

Skrējējs Uģis Jociis Austrijas pilsētā Lincā sacensībās *Gugl-Meeting Indoor 3000 m distance* ierindojies sestajā vietā. Viņa sniegums 8:10,49 Latvijas skrējēju rezultātu vidū šogad ir labākais. Uzvarētājs Elzans Bibičs no Serbijas finišējis ar rezultātu 7:45,57.

DAMBRETE

Gūst pieredzi un tiek finālā

73. Latvijas skolēnu sporta spēles, kas Lielupē pulcēja vairāk nekā 350 dambretistu, labi panākumi arī Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem. U19 grupā labākais rezultāts

ir Artim Madaram Rancānam – 2. vieta, Aleksim Neimanim – 9. U16 grupā Raienam Smironam 11. vieta. U13 grupā Robertam Serpānam 3. vieta, Evelīnai Elīzai

Rancānei – 22., Adrianam Grigorjevam – 25., Ralfam Murānam – 39. U10 grupā Rihardam Kaminskim 13. vieta, Kristapam Bražim – 16.

U8 grupā Ramonai Serpānei 5. vieta. Ar šīm sacensībām beigusies atlase Latvijas jaunatnes čempionāta finālā 64 laucīņu dambretē, kas no 16. līdz 21. martam no-

risināsies Rīgā. Kvalificējušies Roberts un Ramona Serpāni un A.M.Rancāns. Ātrspēles un ātrās dambretes turnīrā papildus kvalificējušies A.Neimanis, K.Bražis, R.Smironovs un R.Kaminskis.

No vectēva diapozitīviem

Skrundas muižā pilsētniekiem un viesiem jauku gleznu izstādi sagādājusi Latvijas Mākslas akadēmijas studente Santa Paula – savulaik pazīstamā sabiedriskā un kultūras darbinieka Laimoņa Melņa mazmeita.

SKRUNDA NAV NEJAUŠĪBA

Jaunā māksliniece atzīst, ka darbi sausa-jā pasteltehnikā tapuši dažos mēnešos – šī mācību gada pirmajā semestrī. Taču būtībā izstāde veidota trīs paaudžu garumā. Vectēvs savas dzīves laikā uzņēmis diapozitīvus, ko nodevis mantojumā meitai Ligitai, savukārt viņa – tālāk savai meitai. Tāpēc par pirmās personālizstādes vietu apzināti izvēlēta tieši Skrunda. Pagājušā gada decembrī L.Meļķis būtu svinējis 90 gadu jubileju, tāpēc nesen atklātā izstāde galvenokārt ir veltījums viņam.

TUVINIEKU ATBALSTS

„Šī vieta saista manas dzimtas pagātini ar tagadnes esamību,” teic māksliniece. „Skrunda ir vectēva Laimoņa Melņa dzimtā pilsēta, viņš šeit bija daudzu iemīļots, sirsnīgs cilvēks. Te lielu daļu dzīves pavadījis mamma Līgita un citi radnieki. Mamma vecākā māsa Sandra ir mana krustmāte. Viņas abas ir figurējošā tēma vectēva uzņemtajos diapozitīvos tāpat kā

manos izstādes darbos. Mani vecāki (Līgita un Arvis Šteinbergi – red.) ir atjaunojuši Skrundas muižu. Ja nebūtu šī fakta, visticamāk, braucieni uz mamma dzimto pilsētu būtu retāki.

Ar profesionālu padomu palīdzēja mākslinieks un pasniedzējs Atis Jākobsons. Tāpat bija liels atbalsts no tuviniekiem – bez tā, iespējams, nebūtu uzdrošinājusies spert pirmos soļus izstādes veidošanā. Bija daudz šaubu un neizlēmības, bet vēl vairāk bija pozitīvs skats uz nākotni, neizmirstami piedzīvojumi un satuvināšanās gan ar citiem, gan pašai ar sevi.”

KĀ DZEJNIEKA PSEIDONĪMS

Izstādes nosaukums *Grava* izvēlēts kāda patiesa stāsta dēļ. 20 gadu vecumā, mācoties Liepājā, L.Meļķis izlēmis sekot sirdsbalsij un sācis rakstīt dzeju. To sūtījis slavenajai dzejniecei Mirdzai Ķempei – viņa jauno dzejnieku iedrošinājusi un novērtējusi pozitīvi. Laimonis izvēlējies pseidonīmu *Grava*. „Šis kautrīgais, taču droš-

Jaunās mākslinieces Santas Paulas gleznas, kas apskatāmas Skrundas muižā, tapušas pēc vectēva Laimoņa Melņa diapozitīviem: „Es viņu nekad neesmu satikusi, tādēļ šis darbs man palīdzēja patiesi izprast, kas es esmu, no kurienes nāku un kādi cilvēki ir man apkārt.”

sirdīgais mēģinājums sekot aicinājumam patiesi mani iedvesmoja,” atzīst Santa. „Tāpat kā Laimonis toreiz, arī es vēl atrodos pašā sava ceļa sākumā, taču tiecos darīt to, kas manai sirdij tuvs, – izpausties mākslā. Diemžēl pēc vectēva nāves dze-

Santa par saviem darbiem pasteltehnikā: „No vectēva diapozitīviem uztvēru emocijas un veidoju savu redzējumu.”

joļu krājums netīšu iemeslu dēļ pazudis – ir saglabājies pavisam maz. Par pseidonīmu uzzināju no nostāstiem, kuros ar mani dalījās vectēvam paši tuvākie.”

Daina Tāfelberga
Edgara Vizuļa arhīva foto

MANS MĀJDZĪVNIĒKS

Žurka – normāls dzīvnieks

„Ikvienam, kurš domā par žurciņu kā savu pirmo vai nākamo mājdzīvnieku, iesaku to iegādāties tikai tad, ja esat gatavi par to kārtīgi rūpēties,” uzskata divu žurciņu saimniece, kuldīdzniece Kristīne Āboliņa.

PIRMO SAŅEM KĀ DĀVANU

Pašlaik Kristīnes mājā dzīvo Grēta un Pika. „Žurciņas man šķita mīlīgas jau pusaudzes gados, kad vienu kā vārdadienas dāvanu pasniedza tante. Žurkas nedzīvo ilgi – savas dzīves laikā esmu rūpējusies par vairākām. Kad ar draugu dzīvojām Rīgā, man atkal radās vēlme iegādāties mājdzīvnieku. Sākumā draugs Pēteris bija pret jebkādu, taču, kad viņa mamma man uzdāvināja divas žurciņas, arī viņš drīz tām pieķērās. Pēc tam, kad viena nomira, pamanījām, ka otra vārdā Maija sāka uzvesties dīvaini. Palasot speciālistu teikto, secinājām, ka tai vajag jaunus kompanjonus, jo žurciņa bija pieradusi pie kompānijas. Tā tikām pie Grētas un Pīkas, kas kopā ar mums un Maiju pārcēlās no Rīgas uz Kuldīgu.”

DRAUGI UN RADI MAINA DOMAS

„Grētu un Piku iegādājāmie die-nā, kad tās tikko bija atvestas uz zooveikalu un mitinājās kopā ar

Žurciņas Grēta un Pika.

Kristīnes Āboliņas arhīva foto

vēl trim citām – visas nepilnu mēnesi vecas. Man bija liels kārdinājums žurciņas nešķirt citu no citas, taču sapratu, ka vairāk par divām nevaru paņemt.

Es pazīstu daudzus, kuriem žurkas nepatīk, daži no tām pat baidās, taču man to grūti saprast, jo mani fascinē tas, cik tās ir mīlīgas, gudras un tīrīgas. Žurkas nekādā gadījumā nevajadzētu mazgāt, jo tās pašas spēj iztīrīt savu kažoku. Daudzi radnieki un draugi domas par žurkām ir mainījuši pēc tam, kad satika manējās. Citādāk būtu tad, ja mums mājās dzīvotu čūskas vai tarantuli. Neuzskatu, ka žurkas ir kas eksotisks, – normāls mājdzīvnieks.

Mēs savas turam vaļējā būrī, kas atrodas uz dīvēna, pa kuru tās var

jebkurā laikā paskraidīt. Bet ilgākā prombūtnē rēķināties ar to, ka kāds no savējiem nāks tās apraudzīt, un tad jau gan labāk, ka tās atrodas mājīnā.”

BARĪBA UN SLIMĪBAS

Saimniece žurciņas baro ar specializētu barību: „Zooveikalos var nopirkt ne tikai barību, bet arī našķus. Internetā atradām arī dažādu speciālistu ieteikumus, ko drīkst un ko nedrīkst dot no tā, ko ēdam paši. Vasarā, kad omas mūs lutina ar dārza zemenēm, pa kādai tiek arī žurciņām. Viņas labprāt našķojas ar mellenēm, svaigu gurķu šķēlītēm, burkāniem, āboliem. Bet ļoti kaitīgas ir ābolu sēkļiņas, šokolāde, citrusaugļi un citi produkti, tāpēc ļoti uzmanām, ko dodam.”

Kristīnei Āboliņai žurciņas šķiet mīļas jau kopš pusaudzes gadiem.

Kristīne stāsta, ka žurkas tāpat kā citi dzīvnieki slimo: „Pārsvarā to nāves cēlonis ir audzēji. Žurciņas ir mazi dzīvnieciņi un ne tik populāri, tāpēc veterinārārstiem grūti tām palīdzēt, bet ir arī ļoti maz speciālistu, kuri par graužējiem zina kaut ko vairāk. Rīgā caur paziņām bijām atraduši vetārstu, kurš ļoti palīdzēja. Kuldīgā pāris reizi mums centušies palīdzēt gan *Mīļajās ķepiņās*, gan Obodņikova veterinārajā klīnikā, kad šķita, ka žurku kažokā bija iemitinājušies parazīti, taču šeit veterinārārstiem diemžēl trūkst tādas pieredzes. No Rīgas ārsta uzzinājām, ka no dabīgajiem pakaišiem, ja tie netiek iztvaicēti, dzīvnieki var dabūt parazītus, kas ieperinās kažokā un sūc asinis.”

GRAUŽĪTIN VISU

„Smieklīgākais atgadījums manas neuzmanības dēļ notika tad, kad bija atbraukuši ciemiņi. Lai neradītu žurciņām stresu no trokšņa un daudziem cilvēkiem, tās ar visu būri aiznesām uz istabu, kurā bija klusums. Noliku uz gludinā-mā dēļa pie loga. Lai gan būris neatradās pie paša loga, žurciņas bija spējušas caur to saņert aizkara malu un daļu ievilkāt iekšā. Kad pamanījām, bija jau par vēlu. Izvelkot aizkaru ārā, secinājām, ka tas sagrauzts pavisam mazos caurumiņos,” atceras Kristīne.

Lai arī abas žurkas uzaugušas kopā, katra uzvedas pavisam citā-dāk: „Viena ir drošāka, otra – ne-daudz piesardzīgāka. Viena kā-rumus mutē sagrābj, cik var, un aiznes noslēpt, kamēr otra – pa vienam ēd turpat. Tāpat viena vairāk aizraujas ar būra iekārtošanu: visi priekšmeti tiek pārbīdīti un ba-rības traukam pāri pārlikti papīra pakaiši. Mūsu žurkas arī ļoti labi māk parādīt, kad nevajag traucēt: ja lienam būri pabužināt, kad tās nevēlas, tad ar purniņu grūž prom un reizēm ar zobiem pat brīdinoši apķer kādu pirkstu, taču nekož.

Visinteresantākais atklājums: kad žurkas ir reproduktīvā ve-cumā, tās mēdz vibrēt, kad tās papajā, savukārt pārējā laikā, kad tās bužina, sāk labpatikā klabināt, griezt zobus, acis kļūst lielākas, ik pa laikam raustās, un izskatās, ka tās izsprāgs no pieres. Pirmo reizi domājām, ka ir kādas problēmas, tad atradām informāciju internetā un sapratām, ka tas ir normāli un liecina, ka žurka jūtas labi.”

Lāsma Reimane

PĀRDOD

Pārdod **VW GOLF 4**, labā tehniskā kārtībā, TA 09.2020., man., 6 ātrumi, āķis, 1500 eiro. Tālr. 28378978.

VIRTUVES IEKĀRTU. Lietota, 100 EUR. Tālr. 28246942.

KARTUPEĻUS pārtikai un lopbarībai. Tālr. 25252735.

Pārtikas un lopbarības **KARTUPEĻUS.** Tālr. 29782600.

Brūnas **DĒJĒJVISTAS** (11 mēn. vecas). Pērkot 10 gab., bezmaksas piegāde. Tālr. 24976880.

SIA *Skrunda* pārdod **DZĪVAS KARPAS** piektdienās saimniecībā uz vietas no 8.00 līdz 11.00, cena 2,50 EUR/kg. Skrudas novada *Zivsaimniecība*. Tālr. 63331124, 29991848.

Kvalitatīvas bērza **BRIKETES** bez jebkādiem piemaisījumiem, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 125 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Sausu, skaldītu meža **MALKU.** Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Pārdod 3 m **MALKU** ar piegādi. Minimālais apjoms 20 m³. Tālr. 26760065.

Sausu, skaldītu **MALKU.** Tālr. 29752090.

Ar piegādi pārdod meža **MALKU**, garums 3 m. Tālr. 29249578.

Lapkoku **MALKU.** Tālr. 29883311.

Sausu **MALKU.** Tālr. 29254530.

PĒRK

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglās automašīnas. Tālr. 26104984.

CIRSMAS, MEŽUS, arī daļēji izstrādātus. Tālr. 29125461.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Kārtojams dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena no 1000 līdz 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Briežu **RAGUS.** Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Dārgi pērk apaļas un ovālas necaurspīdīga **DZINTARA** krelles. Tālr. 20323336.

VĒLAS NOMĀT

Lauksaimniecības **ZEMI** Skrudas novadā vai pērk. Tālr. 29752090.

PAZUDIS

Alsungā pazuduši **SUNI:** Rodis – melns ar biezu kažoku un bārdu, Bandžo – garspalvainais vācu aitu suns. Atlīdzība garantēta. Tālr. 29234020.

PATEICĪBA

Sirsnīga pateicība Kuldīgas jauniešu mājas personālam par telpām un SIA *Kuldīgas rumba* darbiniekiem par teicami klāto galdu mūsu sapulcei. Lai Dieva svētības Jums visiem!

LELB Virsvaldes pārstāvji, Kuldīgas, Grobiņas un Piltenes prāvesta iecirkņu mācītāji un draudžu priekšnieki

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt A (sākums 2. martā) un 95. koda (sākums 19. februārī) kursiem Kuldīgā. Sīkāka informācija pa tālr. 29182826, 29491388.

MODRA AUTOSKOLA rīko A un B (20. februāris) kategorijas kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 23071223, 26120089.

AUTOELEKTRIĶI, signalizācijas, ABS, DPF, imobilizatori, diagnostika un remonts. Tālr. 29242556, merano.lv.

Jauns **AUTOSERVISS** Skrundā, Raiņa ielā 28a. Tālr. 26296647.

Kuldīgas MMB rīko kursus **JAUNAJIEM MEDNIEKIEM un MEDĪBU VADĪTĀJIEM.** Tālr. 29237545.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

JUMTA REMONTS un maiņa, fasādes restaurēšana un siltināšana, iekšdarbu pakalpojumi, materiālu piegāde. Tālr. 26269909.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA.** Tālr. 28358514.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380, 26458900.

Notīrīsim **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Tālr. 28008578.

Tīra **AKAS.** Tālr. 27448331.

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām dziļu līdzjūtību Valdim Strautmanim, mīlo mammu zaudējot. Valdis un Taisija Rutes

Izsakām līdzjūtību Strautmaņu ģimenei, māmuļu zemes klēpt guldot. Biruta, Lolita

Izsakām visdziļāko līdzjūtību AIGARA TĀFELBERGA piederīgajiem. *Mobiles A* bijušie autobusu vadītāji

Ko mīl, tas nevar pazust nekur, Sirds tūkstoš saītēm to pie sevis tur Pat tad, ja vairs tie mūžam nesatiktos.

/V.Rūja./

Klīntiņ, šajā skumjajā laikā, sakot ardievas tētim, esam domās kopā ar tevi. Izsakām līdzjūtību piederīgajiem.

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas bijušie klasesbiedri un audzinātāja

Pār tevi smilšu klusums klāts, Vien paliek atmiņas un tava mūžā stāsts.

/J.Rūsiņš./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību DZIDRAS RUMBERGAS tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot. *Varavīksnes audējas*

VAJADŽĪGI

SIA *R&R Pallets* (41203066631) meklē **STRĀDNIEKUS** palešu rūpnīcā. Alga, sākot no 4 EUR/h. Sīkāka informācija tālr. 26664109.

DARBS Vācijā gaļas kombinātā. Stundas likme 13 eiro, nodrošinām ceļu un dzīvošanu Vācijā (66 eiro mēnesī). Sīkāka informācija pa tālr. 20227843. *ALMA M*, 40003543608, lic.nr. 22/2017.

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
par augstām cenām iepērk
JAUNLOPUS un LIELLOPUS
26185703 • 25573447 • 29172343

FEBRUĀRA ERUDĪTS

Cik cilvēku saņēma barikāžu dalībnieka statusu apliecības 10. februārī Kuldīgā?

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 20. februāra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

Atbilde:

Riepu, krāsota koka, glancēto žurnālu papīra, drēbju, lietotas motoreļļas, porolona, plastmasas, putplastas dedzināšana krāsnī piesārņo gaisu.

Pareizi atbildējuši: Daina Brūkle, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Lilija Baukše, Jānis Kviess, Daina Gerente, Indra Grandava, Ingars Neimanis, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta *Sarlotē*.

Ja tevi saista izaicinājumi un aizraujošs, uz izaugsmi vērstš darbs, kā arī redzi sevi īstenojam Kuldīgas novada stratēģiskos attīstības mērķus, būsi gaidīts mūsu komandā.

KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA (90000035590)

izsludina konkursu uz vakanto

BŪVVALDES VADĪTĀJA VIETNIEKA VIDES PĀRVALDĪBAS JOMĀ

amatu uz noteiktu laiku:

Prasības:

- augstākā izglītība būvniecībā, arhitektūrā vai saistītā jomā, zināšanas projektu vadībā;
- vēlams trīs gadu darba pieredze ar iegūto izglītību saistītā jomā;
- zināšanas arhitektūras, būvniecības un vides jomā un nozares likumdošanā, būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārziņāšana;
- prasme strādāt komandā, organizatora spējas, disciplinētība un precizitāte, komunikācija;
- valsts valodas prasmes augstākajā līmenī;
- vēlme celt savu profesionālo kvalifikāciju, komunikabilitāte un laba saskarsmes kultūra;
- labas iemaņas darbā ar datoru: *MS Office* programmām, interneta pārlūkprogrammām un izpratne par būvniecības informācijas sistēmu.

Galvenie darba pienākumi:

- vides pārvaldības jomas vadība Kuldīgas novadā, kas iekļauj māksliniecisko noformējumu, transporta infrastruktūru un inženierkomunikācijas, vides aspektus un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas, arhitektūras aspektus;
- atbildīgo speciālistu vadība;
- sadarbība pašvaldības projektu realizācijā un normatīvo aktu izstrādē šajā jomā.

Pieteikuma vēstuli, dzīves aprakstu (CV), izglītību apliecinošu dokumentu kopijas un atsauksmes (vēlams) nosūtīt e-pastā: dome@kuldiga.lv
Pieteikšanās termiņš: līdz 2020. gada 26. februāra 17.00. Sazināsimies ar kandidātiem, kurus uzaicināsim uz pārrunām. Tālr. informācijai: 63320216.
Pamatojoties uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas 13. pantu, informējam, ka pieteikuma dokumentos norādītie personas dati tiks apstrādāti, lai nodrošinātu šīs atlases konkursa norisi.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv!

